

Bergverksstatistik 2011

Statistics of the Swedish Mining Industry 2011

SGU

Sveriges geologiska undersökning
Geological Survey of Sweden

Periodiska publikationer 2012:2

© Sveriges geologiska undersökning

Omslagsbild: Borrmaskin i Björkagruvan, Glanshammar, Örebro län. I gruvan bryts dolomit.
Foto: Lars Norlin SGU.

ISSN 0283-2038

Tryck: Imprima Visuell Kommunikation AB

Layout: Jeanette Bergman Weihed, SGU, 2012

FÖRORD

Bergverksstatistik 2011 ansluter sig i princip i fråga om plan och uppställning till tidigare årgångar. Sedan 1999 inbegrips även viss statistik över annan mineralproduktion i Sverige såsom produktionen av energitorv, natursten och industrimineral. Dessutom ingår en sammanställning över mineralfyndigheter av riksintresse enligt miljöbalken samt uppgifter om sökta och beviljade gruv- och mineralrättigheter. I föreliggande utgåva finns även en översikt över gruvnäringen i Sverige sammanställd av Mugdim Islamovic. Den statistiska bearbetningen har utförts av Lars Norlin.

Av bergverksstatistiken framgår bland annat att år 2011 sattes nytt rekord för malmproduktion i Sverige, över 67 miljoner ton.

Uppsala i juni 2012

Jan Magnusson
Generaldirektör

Jan-Olof Arnbom
Enhetschef Gruvnäring

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Gruvnäringen i Sverige	7
<i>Mining in Sweden</i>	
Fördelning av prospekteringskostnader i världen	11
<i>Global allocation of exploration costs</i>	
Prospekteringskostnader i världen 1998–2011 (löpande priser)	12
<i>Global exploration costs, 1998–2011 (current prices)</i>	
Prospekteringskostnader i Sverige 1998–2011 (löpande priser)	12
<i>Swedish exploration costs, 1998–2011 (current prices)</i>	
Gruvor (metall) i Sverige 2011.....	13
<i>Mines (metal) in Sweden 2011</i>	
Antalet gruvor i drift i Sverige 1900–2011	14
<i>The number of mines in production in Sweden 1900–2011</i>	
Malmproduktionen i Sverige åren 1900–2011	14
<i>Production of ores in Sweden 1900–2011</i>	
Produktionen av järnmalm (sovrad) och ickejärnmalm i Sverige åren 1950–2011	15
<i>Production of iron ore (sorted) and non ferrous ores in Sweden 1950–2011</i>	
Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av koppar åren 2002–2011	17
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of copper 2002–2011</i>	
Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av bly 2002–2011	17
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of lead 2002–2011</i>	
Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av zink åren 2002–2011	17
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of zinc 2002–2011</i>	
Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av järnmalm åren 2002–2011.....	18
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of iron ore 2002–2011</i>	
Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av guld 2002–2011.....	18
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of gold 2002–2011</i>	
Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av silver åren 2002–2011	18
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of silver 2002–2011</i>	
Sveriges gruvor och mineraliseringar 2011.....	19
<i>Sweden's mines and mineralizations 2011</i>	

Sveriges gruvproduktion år 2011 i relation till EU27 och världen	19
<i>Sweden's mine production for 2011 in relation to EU27 and the world</i>	
Gruvproduktionen av vissa metaller inom EU27, de tre största producentländerna och Sveriges andel 2002–2011.....	20
<i>Mine production of certain metals in EU27 distributed on major producer-countries 2002–2011</i>	
Antal arbetsställen och sysselsatta inom gruvindustrin 1950–2011	21
<i>Number of establishments and persons engaged in the mining industry 1950–2011</i>	
Antal arbetsställen, personal, produktionens salupris och förädlingspris inom gruvindustrin åren 1985–2011.....	22
<i>Number of establishments, persons engaged, sales value and value added of production of mining industry in 1985–2011</i>	
Antal arbetsställen och sysselsatta inom gruvindustrin åren 1950–2011	24
<i>Number of establishments and persons engaged in the mining industry in 1950–2011</i>	
Antal arbetare inom gruvindustrin år 2011 med fördelning på län och näringsgren enligt Svensk näringsgrensindelning.....	25
<i>Number of workers by counties at the mining industry in 2011 by subgroups of Swedish Standard Industrial Classification</i>	
Järnmalm.....	26
<i>Iron ore</i>	
Brytning i järnmalmgruvor år 2011	26
<i>Extraction from iron ore mines in 2011</i>	
Inom järnmalmfyndigheter bruten malm och gråberg åren 1983–2011	27
<i>Extraction of ore and bedrock at iron ore mines in 1983–2011</i>	
Produktion av direkt säljbara produkter åren 2000–2011	27
<i>Production of direct saleable products in 2000–2011</i>	
Anrikning av järnmalm år 2011	28
<i>Processing of iron ore in 2011</i>	
Sintring av järnmalmsslig år 2011	28
<i>Sintering of concentrates of iron ore in 2011</i>	
Produktion av järnmalmsslig åren 1974–2011 med fördelning på fosfor- och svavelhalt, 1 000 ton.....	29
<i>Production of iron ore concentrates in 1974–2011 distributed on the content of phosphorus and sulphur, 1 000 tons</i>	

Ickejärnmalm.....	30
<i>Non ferrous ores</i>	
Produktion av guld och silver (metallinnehåll) i svenska gruvor åren 1925–2011	30
<i>Production of gold and silver (contents of metals) in Swedish mines 1925–2011</i>	
Metallinnehållet i koppar-, bly- och zinkmalmer brutna i Sverige åren 1950–2011.....	30
<i>Contents of metals in copper, lead and zinc ores mined in Sweden 1950–2011</i>	
Brytning i ickejärnmalmgruvor år 2011, ton	31
<i>Production in non ferrous ore mines in 2011, tons</i>	
Produktion av ickejärnmalm åren 1974–2011, ton slig	32
<i>Production of non ferrous ores in 1974–2011, tons of concentrates</i>	
Totala innehållet av metaller mm i ickejärnmalm (sliger) åren 1974–2011, ton eller kg	33
<i>Total content of metals etc in non ferrous ores (concentrates) in 1974–2011, tons or kg</i>	
Genomsnittlig produktion per arbetare och arbetstimme vid ickejärnmalmgruvor åren 1978–2011	34
<i>Average production per worker and working hour in 1978–2011 at non ferrous mines</i>	
Mineralrättigheter och prospektering	35
<i>Claims, permits and exploration</i>	
Undersökningstillstånd i Sverige 2011.....	35
<i>Claims and permits in Sweden 2011</i>	
Antal beviljade och förlängda inmutningar och undersökningstillstånd 1981–2011	36
<i>Number of claim certificates and exploration permits issued or extended 1981–2011</i>	
Areal av beviljade och förlängda inmutningar och undersökningstillstånd 1981–2011	36
<i>Area of claim certificates and exploration permits issued or extended 1981–2011</i>	
Prospekteringskostnader i Sverige 1982–2011	36
<i>Value of exploration in Sweden 1982–2011</i>	
Undersökningstillstånd enligt minerallagen, utfärdade år 2011.....	37
<i>Number of exploration permits issued in 2011</i>	
Undersökningstillstånd som förlängts år 2011.....	37
<i>Exploration permits extended in 2011</i>	
Bearbetningskoncessioner som beviljats under år 2011	38
<i>Number of exploitation concessions issued or extended in 2011</i>	
Gällande bearbetningskoncessioner vid 2011 års utgång.....	38
<i>Existing exploitation concessions at the end of 2011</i>	

Utmål år 2011.....	38
<i>Staked claims in 2011</i>	
Metallpriser år 2011	39
<i>Metal prices in 2011</i>	
2011 års månadsmedelpriser för avistapriser på koppar, bly och zink vid London Metal Exchange samt motsvarande eftermiddagspriser för guld och silver vid London Market Fixings.....	39
<i>The 2011 monthly average spot price of copper, lead and zinc at the London Metal Exchange and the corresponding afternoon prices for gold and silver at the London Market Fixings</i>	
Pris- och lagerutvecklingen för koppar vid London Metal Exchange fr.o.m. 2002	40
<i>Development of price and stocks for copper at London Metal Exchange from 2002</i>	
Pris- och lagerutvecklingen för bly vid London Metal Exchange fr.o.m. 2002	40
<i>Development of price and stocks for copper at London Metal Exchange from 2002</i>	
Pris- och lagerutvecklingen för zink vid London Metal Exchange fr.o.m. 2002	40
<i>Development of price and stocks for zinc at London Metal Exchange from 2002</i>	
Prisutvecklingen för guld vid London Bullion Market fr.o.m. 2002.....	41
<i>Development of price for gold at London Bullion Market from 2002</i>	
Prisutvecklingen för silver vid London Bullion Market fr.o.m. 2002.....	41
<i>Development of price for silver at London Bullion Market from 2002</i>	
Prisutvecklingen för järnmalm Kinesiska spotpriser, genomsnittliga kvartalspriser (levererad till kinesisk hamn, järnhalt ca 64 procent)	41
<i>Development of price for iron ore Chinese spot prices, average quarterly rates (CFR Main China port, Iron content approx 64%)</i>	
Industrimineral och natursten	42
<i>Industrial minerals and dimension stone</i>	
Industrimineral i Sverige 2011.....	42
<i>Industrial minerals in Sweden 2011</i>	
Täkter för industrimineral med inrapporterad produktion år 2011.....	43
<i>Licensed pits for industrial minerals with reported production 2011</i>	
Täkter för natursten i Sverige 2011.....	44
<i>Licensed pits for dimension stone with reported production and delivery 2011</i>	
Täkter för natursten med inrapporterad produktion och leverans år 2011	45
<i>Licensed pits for dimension stone with reported production and delivery 2011</i>	

Leveranser av i Sverige brutna industrimineralråvaror 2002–2011	46
<i>Deliveries of industrial minerals quarried in Sweden 2002–2011</i>	
Uppskattat värde av i Sverige brutna industrimineral (säljbara produkter) åren 2002–2011	46
<i>Estimated value of industrial minerals (saleable products) quarried in Sweden 2002–2011</i>	
Brytning och leveranser av natursten (block och plattor) år 2011.....	47
<i>Quarrying and deliveries of dimension stone in 2011</i>	
Energitorv.....	48
<i>Energy peat</i>	
Fördelning av gällande torvkoncessioner för energitorv 2011	48
<i>Distribution of existing peat concessions for energy peat for 2011</i>	
Torvproduktion 2011, kubikmeter	48
<i>Peat production 2011, cubic meters</i>	
Tillstånd enligt lagen om vissa torvfyndigheter och produktion av energitorv år 2011.....	49
<i>Permits according to the Act on Certain Peat Deposits and Production of Energy peat in 2011</i>	
Till SGU inrapporterad produktion av energitorv 1980–2011.....	49
<i>To SGU reported production of energy peat in 1980–2011</i>	
Riksintressen	50
<i>National interests</i>	
Mineralfyndigheter av riksintresse enligt miljöbalken	52
<i>Mineral deposits of national interest according to the Swedish Environmental Code</i>	
Riksintressanta fyndigheter per län	53
<i>Mineral deposits of national interest, per county</i>	
Engelsk ordlista	58
<i>List of terms</i>	

Gruvnäringen i Sverige

Mining in Sweden

Sverige har återhämtat sig ganska bra efter den globala monetära kris som drabbade gruvindustrin hårt under 2009. Den ekonomiska tillväxten under 2011 ökade 3,9 procent jämfört med 2010. Råvarupriserna har återhämtat sig för de flesta metaller. Det gäller i hög grad för järnmalm med LKABs gruvor Malmberget och Kiruna som producerar på toppen av sin kapacitet. Denna trend har bidragit till en fortsatt hög investeringsnivå i prospektering.

Det finns ett växande fokus på järnmalm och en del nya satsningar är på gång. Provbrytning har skett under året i två av de nya projekten: Mertainen och Danne-mora.

Den svenska regeringen har i sin höstbudget reserverat 5 miljarder kronor till förbättringar inom infrastrukturen. Inom denna satsning är en uppgradering av järnvägen viktig för gruvnäringen eftersom järnvägstransporter är en flaskhals för ökad produktion av järnmalm.

Gruvföretag, särskilt LKAB, står inför en kommande brist på ung arbetskraft som är villig att arbeta i gruvorna. Företagen har därför börjat stödja teknisk utbildning vid grundskolor och universitet. LKAB har reserverat 75 miljoner kronor för grundskolor i närheten av sina gruvor.

PRODUKTION AV JÄRNMALM

LKAB

LKAB hade under 2011 tre gruvor i drift: Kiruna och Malmberget som båda är underjordiska gruvor samt Gruvberget som är ett dagbrott. Den totala produktionen vid LKABs gruvor under 2011 låg på 26,1 miljoner ton av vilka 23 miljoner ton var pellets och 3,1 miljoner ton fines.

Under 2000-talet har LKAB investerat omkring 30 miljarder kronor i förbättring av logistik och uppbyggnad av anläggningar. Här ingår två nya pelletsverk och en ny hamnanläggning i Narvik, Norge. LKAB investerade 5 miljarder kronor under år 2011 av vilka en stor del är använd till nya produktionsnivåer i Malmberget och Kiruna. Strategin är att öka produktionen

från nuvarande 28 miljoner ton järnmalmprodukter årligen till 37 miljoner ton år 2015.

Den nya huvudnivån i Malmberget kommer att ligga på 1 250 meter under ytan, medan den i Kiruna blir 1 365 meter under ytan. Drygt 70 procent av planerade arbetet är färdigställda och arbetet fortskrider som planerat. Det nya transportsystemet kommer att få en spårvidd på 1 435 mm vilket är europeisk standard, jämfört med nuvarande 891 mm. Detta möjliggör en användning av standardutrustning i gruvan. Automation utvecklas vidare med datakommunikation i ett trådlöst WLAN-nät. LKAB planerar att fortsätta att investera i samma takt de fem närmaste åren.

För järnvägstransporter av färdiga produkter har LKABs styrelse beslutat att köpa ytterligare fyra lok av typen IORE (Iron Ore) från Bombardier utöver de 13 som redan är i drift. Leveranserna kommer att starta i maj 2013. Dessa lok är klassade på 10 800 kW vardera med ett axeltryck på 30 ton på vardera av de 12 axlarna. Företaget har också beställt 300 nya malmvagnar med en nyttolast på 100 ton. LKAB kör tågen som består av 68 järnvägsvagnar med en lastkapacitet på 100 ton malm vilket ger en kapacitet på 68 000 ton per tåg. År 2015 kommer LKAB att ha 17 tågsätt som vardera är 750 meter långa. Den ökade tåglängden gör att längre sidospår på Malmbanan kommer att behövas. Trafikverket har bekräftat att fyra nya sidospår ska byggas på Malmbanan mellan Luleå och Narvik. De nya sidospåren byggs i Ripats och Lakaträsk mellan Kiruna och Luleå och vid Rensjön och Kaisepakte mellan Kiruna och Narvik. Byggandet av dessa sidospår är planerat att slutföras under 2012 och 2013.

LKAB använder skivrasbrytning i Kiruna och i Malmberget. Som följd av att brytningen går djupare har sedan början av 2000-talet deformationszoner expanderat ut från gruvområdet. Detta kommer att påverka de byggnader som ligger för nära gruvorna. I Kiruna pågår ett långtgående samarbete mellan LKAB och Kiruna kommun om utlokalisering av statsdelarna som är närmast till deformationszoner. Detta kommer att medföra betydande kostnader för företaget.

All infrastruktur inom det expanderande riskområden måste tas bort till säkrare områden. Enligt en gemensam överenskommelse mellan LKAB och Kiruna kommun kommer LKAB att bygga bostäder för att ersätta de bostadsfastigheter som är föremål för den urbana omvandlingen fram till 2016. LKAB planerar nu att bygga 150 nya lägenheter på Luossavaara i ett område som inte ligger ovanför malmer och inte omfattas av effekterna av markdeformation orsakad av gruvdrift.

Dannemora

Dannemora gruva, som ligger cirka 110 km norr om Stockholm, var i drift fram till 1992 när den tvingades stänga på grund av låga råvarupriser. Gruvan har återstartats i början av 2011 med en provproduktion på 500 000 ton malm. En produktionsanläggning är under konstruktion. Den nuvarande järnvägen från gruvan till hamnen i Hargshamn har renoverats gemensamt av gruvbolaget och Trafikverket. Detta arbete avslutades i augusti 2011. Bolaget har ett kontrakt med ABB för leverans och installation av nödvändig utrustning för lastning i gruvan och lossning i hamnen. Vid full produktion kommer Dannemora gruva att producera 2,5 miljoner ton råmalm per år, med ett genomsnitt på 35,2 procent järn. Detta beräknas ge 1,5 miljoner ton färdiga produkter jämnt fördelade mellan styckemalm (50 procent järn) och fines (55 procent järn).

PRODUKTION AV BASMETALLER

Boliden

Boliden har aktiva gruvor i tre områden i Sverige: Garpenberg nära Hedemora i mellersta Sverige, Bolidenområdet i Skelleftefältet nära Skellefteå i Västerbottens län och Aitik i närheten av Gällivare i Norrbottens län.

Boliden har varit mycket framgångsrik i sin prospektering i Garpenberg under de senaste åren vilket har bidragit till företagets beslut att öka malmproduktionen från 1,4 till 2,5 miljoner ton per år. Den totala investeringen beräknas till 3,9 miljarder kronor och omfattar ett helt nytt anrikningsverk, nya schakt, underjordiska installationer och förbättrad infrastruktur på ytan. De nya anläggningarna i Garpenberg beräknas tas i bruk 2014 och nå full produktion på 2,5 miljoner ton år 2015. Genom denna investering kommer produktionskostnaderna att bli 25 procent lägre. I Garpenberg producerades 1,44 miljoner ton malm år 2011. Detta gav

81 126 ton zink, 28 323 ton bly, 420 ton koppar, 276 kg guld och 156 945 kg silver.

I Bolidenområdet bryts zink-, koppar-, bly- och guldmalm i Kristineberg, Renström, Maurliden och Maurliden Östra i Skelleftefältet. Den brutna malmen transporteras till flotations- och lagningsanläggningen i Boliden där sligen produceras.

Under 2011 producerades 1,46 miljoner ton malm, vilket gav 38 213 ton zink, 13 914 ton koppar, 1 360 ton bly, 1 016 kg guld och 47 550 kg silver. Boliden kommer att starta verksamheten vid sin nya guld- och tellurgruva Kankberg i Bolidenområdet under 2012. Hittills har Boliden AB investerat 475 miljoner kronor i gruvan och i återuppbyggnaden av Bolidens anrikningsverk och guldlakverk. Malmreserverna i gruvan är 2,78 miljoner ton och den årliga produktionen är planerad till 1 150 kg guld och omkring 41 ton tellur.

De stora investeringarna på 6 miljarder kronor i gruvan och anrikningsverket i Aitik har resulterat i en ökad produktion som successivt kommer att öka till 36 miljoner ton malm per år till år 2014.

En satellitgruva till dagbrottet i Aitik, Salmijärvi, öppnades i december 2010. Malmkroppen i Salmijärvi är en fortsättning på malmkroppen i Aitigruvan. Under 2011 producerades från båda dagbrotten 31,5 miljoner ton malm, vilket är en ökning med 17 procent jämfört med samma period år 2010. Detta resulterade i ökade mängder av slig. Totalt producerades 66 872 ton koppar, 2 448 kg guld och 44 938 kg silver.

Zinkgruvan

Zinkgruvan, som ägs av Lundin Mining, har varit i kontinuerlig drift sedan 1857. Gruvan ligger cirka 250 km sydväst om Stockholm. Malmen behandlas i en zinkanläggning med en årlig kapacitet på 1,1 miljoner ton och i en kopparanläggning som togs i drift i juni 2010. Den senare byggdes för att behandla en kropp av kopparmalm som inte tidigare brutits.

För att få större flexibilitet vid behandlingen av kopparmalmen gjordes en ombyggnation som möjliggör att zinkmalmen behandlas vid sidan av kopparmalm. Under 2011 bröts 1,13 miljoner ton malm som innehöll 142 796 ton zink, 43 226 ton bly och 7 005 ton koppar.

Lovisagruvan

Lovisagruvan är en liten bly- och zinkgruva nära den gamla järnmalmsgruvan i Stråssa i Mellansverige. Produktionen under 2011 var 36 840 ton med 7,6 procent bly och 7,2 procent zink. Malmen bryts med en särskild metod som utvecklats vid gruvan. Malmen krossas vid gruvan och transporteras sedan med lastbil till Bolidens flotationsanläggning i Garpenberg. Produktionsnivån är drygt 2 500 ton per månad men stiger successivt för att nå målet på 40 000 ton per år.

PRODUKTION AV GULD

Svartliden

Totalt producerades 169 706 ton malm i Svartliden under år 2011. Produktionen under de två första kvartalen 2011 var 11 578 oz guld från 71 956 ton malm som hade en medelhalt på 2,50 g/t guld. Bolaget förbereder för underjordsbrytning.

Björkdal

Björkdalsgruvan nära den historiska guld-arsenikfyndigheten i Boliden har varit i drift de senaste 23 åren. Gruvan ägs av Gold-Ore Resources och producerar för närvarande guld från verksamheten både under jord och i dagbrott med en kapacitet av ungefär 40 tusen oz (1 244 kg) per år. Under år 2011 producerades 1,09 miljoner ton malm. Totalt producerades 1 268 kg guld under 2011.

PROSPEKTERING

Sverige

Satsningen på prospektering i Sverige nådde under 2011 en rekordnivå och var knappt 18 miljoner kronor högre jämfört med år 2008 som var hittills högsta med 765 miljoner kronor. Under 2011 satsades cirka 782,8 miljoner kronor på prospektering i Sverige. Det är knappt 16 procent eller 107,8 miljoner kronor mer än under 2010 då 675 miljoner kronor satsades. Det är uppenbart att gruvbolagen i stor utsträckning har

Fälttekniker Kristofer Lundqvist på Bolidens prospekteringsavdelning mäter i skogarna runt Boliden med EM3-2001-tekniken. Elektriskt ledande kroppar lokaliseras, till exempel sulfidmalmer. Foto: Boliden AB.

kommit tillbaka till prospektering och spenderat mer pengar på denna verksamhet med stöd av de höga metallpriserna.

Antalet gällande undersökningstillstånd var vid årets slut 1139 stycken. Under 2011 ansöktes om 191 nya undersökningstillstånd vilket är en liten minskning jämfört med 2010 då det ansöktes om 213 undersökningstillstånd. Antal beviljade undersökningstillstånd var 15 procent högre under 2011 jämfört med 2010, 202 respektive 174. Att antalet ansökningar om förlängning har ökat beror på att prospekteringsresultaten i många områden med befintliga tillstånd har varit så intressanta att bolagen har velat satsa på ytterligare undersökningar.

Det företagen i första hand letat efter under året är enligt ansökningarna guld. Därefter kommer koppar, järn och zink. De nya tillstånden är koncentrerade till de tre malmregionerna i landet: malmfälten i Norrbotten, Skelleftefältet och guldringen i Västerbottens län samt Bergslagen.

Totalt sett är det fortfarande i prospektering efter basmetaller som det investeras mest i Sverige. I ungefär 45 procent av alla gällande undersökningstillstånd anges att bolaget avser att prospektera efter koppar, zink, bly och nickel. På andra plats kommer prospektering efter järn och energimineral med ca 30 procent och guld intar en tredjeplats. Även en del andra metaller som molybden, wolfram, vanadin, tellur och litium har visat sig högst intressanta för utländska prospektörer.

Bolidens prospekteringsprogram inriktar sig främst på gruvnära prospektering. Fältprospekteringen koncentrerar sig på basmetaller och guld i Skelleftefältet och basmetaller i Bergslagen och Norrbotten. I Skelleftefältet är prospekteringen inriktad på Kristinebergsområdet och Bolidenområdet. I Norrbotten är det området i anslutning till Aitikgruvan som är av särskilt intresse.

LKAB fortsätter att öka främst sin gruvnära prospektering. En anledning är företagets planer på att öka produktionen i framtiden till 35–40 miljoner ton per år. Borrning har utförts huvudsakligen på malmkroppar som snart kommer att brytas, t.ex. Gruvberget och Mertainen, samt områden närmast befintliga gruvor.

Northland Resources har under de senaste åren arbetat med järnmalmsprojektet Kaunisvaara i närheten av Pajala i nordöstra Sverige nära den finska gränsen. De järnmalmsfyndigheter som ingår i projektet är Saha-

vaara, Tapuli och Pellivuoma. Förberedelser pågår för start av gruvdrift i Tapuli 2012, i Sahavaara år 2013 och i Pellivuoma senare. Alla gruvor kommer att vara dagbrott och produktion kommer att ligga på 6 miljoner ton råmalm.

Malmen kommer att behandlas i anläggningen som är under konstruktion i Kaunisvaara och som ligger nära Sahavaaragruvan. Magnetitlig kommer att transporteras med lastbil 150 km till Svappavaara, där en ny terminal för omlastning till järnväg ska byggas. Därför kommer sligen att transporteras på Malmbanan.

Scandinavian Resources Ltd med dotterbolaget Kiruna Iron AB har varit mycket aktiv i Kirunaområdet. Företaget har en stor portfölj av undersökningstillstånd genom satsningar och uppköp från andra företag. Ett betydande förvärv gjordes nyligen genom ett avtal med Grängesberg Iron när fyndigheterna Pattok, Ekströmsberg och Tjärrojåkka bara 45 km från Kiruna förvärvades. Nästan alla dessa fyndigheter innehåller järnmalm och undersöktes i huvudsak av Sveriges geologiska undersökning för 40–50 år sedan. Scandinavian Resources har inlett borrning med fyra bormaskiner under första halvåret 2011 med ett mål på 10 000 m under året. Nyligen slöts ett avtal med Boliden som tillåter företaget att äga 100 procent i järnfyndigheten Lannavaara som också ligger i Kirunaområdet.

Världen

På global nivå har de stigande metallpriserna under 2011 medfört ett ökat intresse för satsningar på prospektering. Resultatet blev en drygt 62-procentig ökning av den uppskattade globala prospekteringen efter ickejärnmalm jämfört med 2010. Metals Economics Group (MEG) rapporterar om en total prospekteringsbudget på 18,2 miljarder USD år 2011 vilket är det högsta som rapporteras. Branschen satsade mer än dubbelt så mycket på prospektering jämfört med år 2009 när prospekteringskostnaderna låg på 8,4 miljarder USD som svar på den globala finanskrisen. MEG räknar med ett fortsatt ökat intresse för prospektering globalt på mellan 5 och 15 procent.

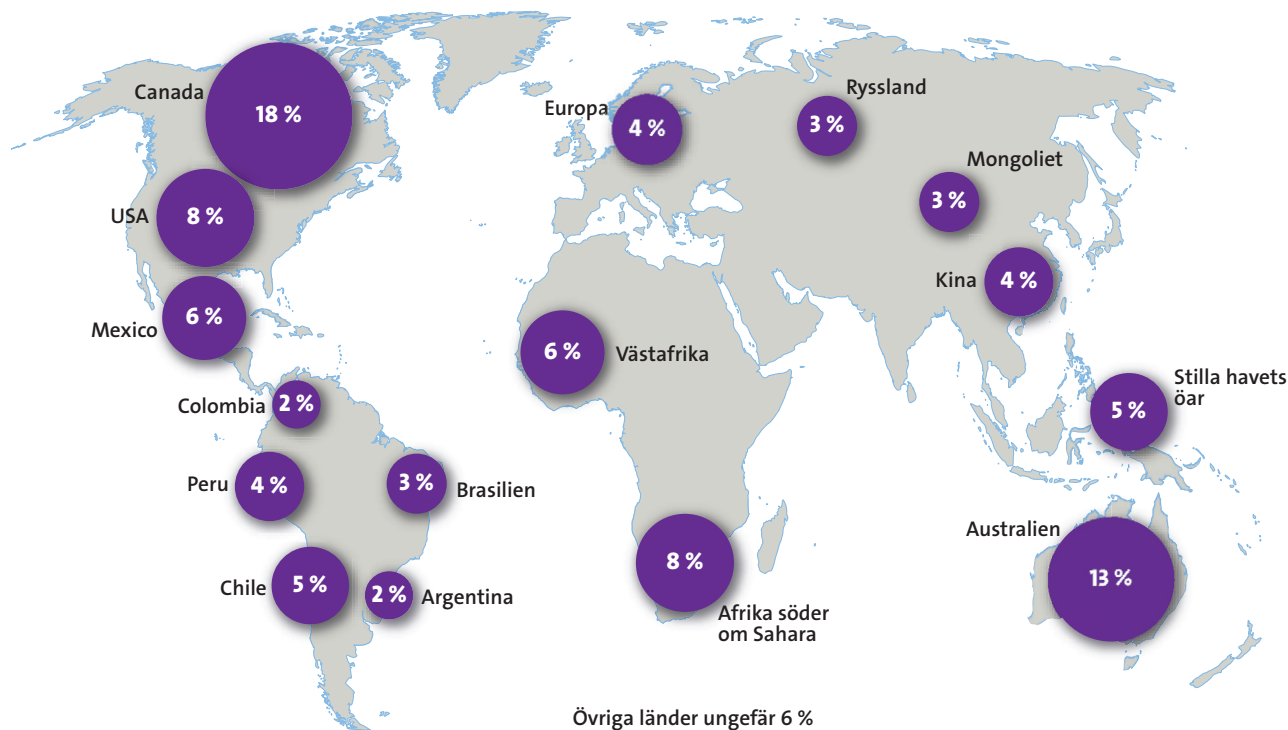
Prospekteringsinsatser för alla regioner ökade till rekordnivåer år 2011. Latinamerika förblev den populäraste prospekteringsdestinationen som tilldrog sig 25 procent av de globala utgifterna år 2011. Sex länder, Mexico, Chile, Peru, Brasilien, Colombia och Argen-

tina, står för merparten av regionens investeringar i prospektering. Guld var den mest intressanta metallen i Latinamerika med stigande intressen för metallen i Colombia, Guyana, Brasilien och Mexico, samtidigt som intresset för basmetaller minskade i de här länderna och ligger på den lägsta nivån på tio år.

Kanada var det största landet totalt sett med prospekteringskostnader på 18 procent av de globala kostnaderna.

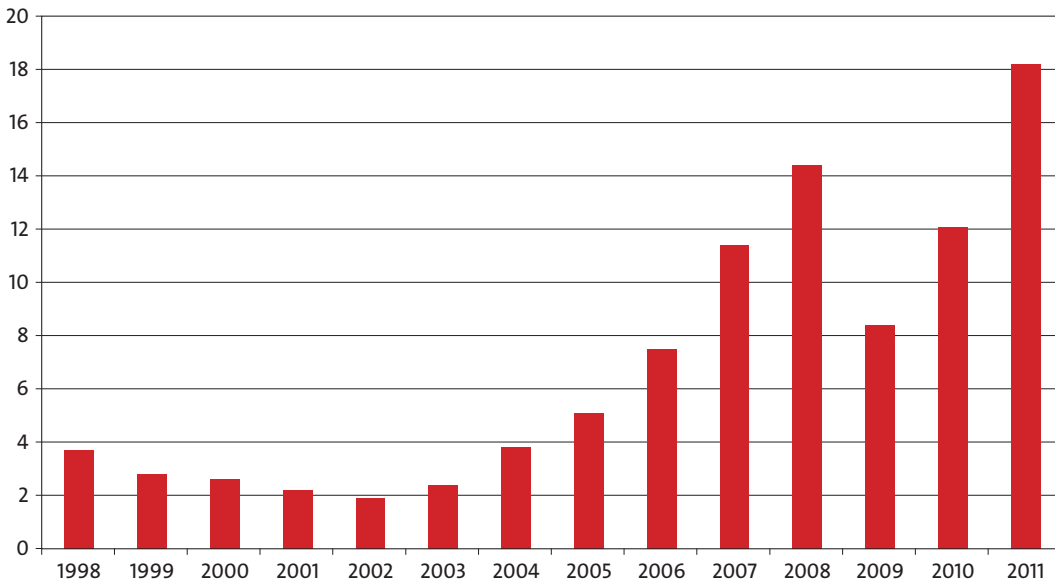
Globalt sett var guld den mest intressanta metallen och den lockade mer än hälften av världens totala prospekteringsinsatser. Kopparkoppar ligger på andra plats.

Med avseende på typ av prospektering kan konstateras att 40 procent av prospekteringen är i tidiga stadier, s.k. gräsrotsprospektering, som innefattar uppslagsgenerering och tidig undersökning. Senare stadier av prospektering utgör 35 procent och prospektering inom gruvområden utgör 25 procent.

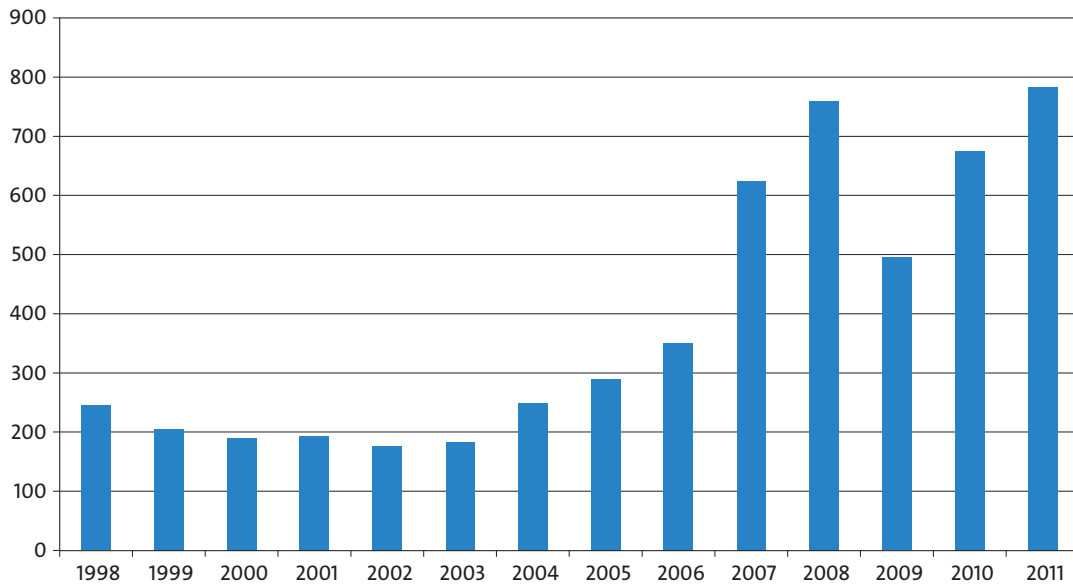
Fördelning av prospekteringskostnader i världen.
Global allocation of exploration costs.

Miljarder USD

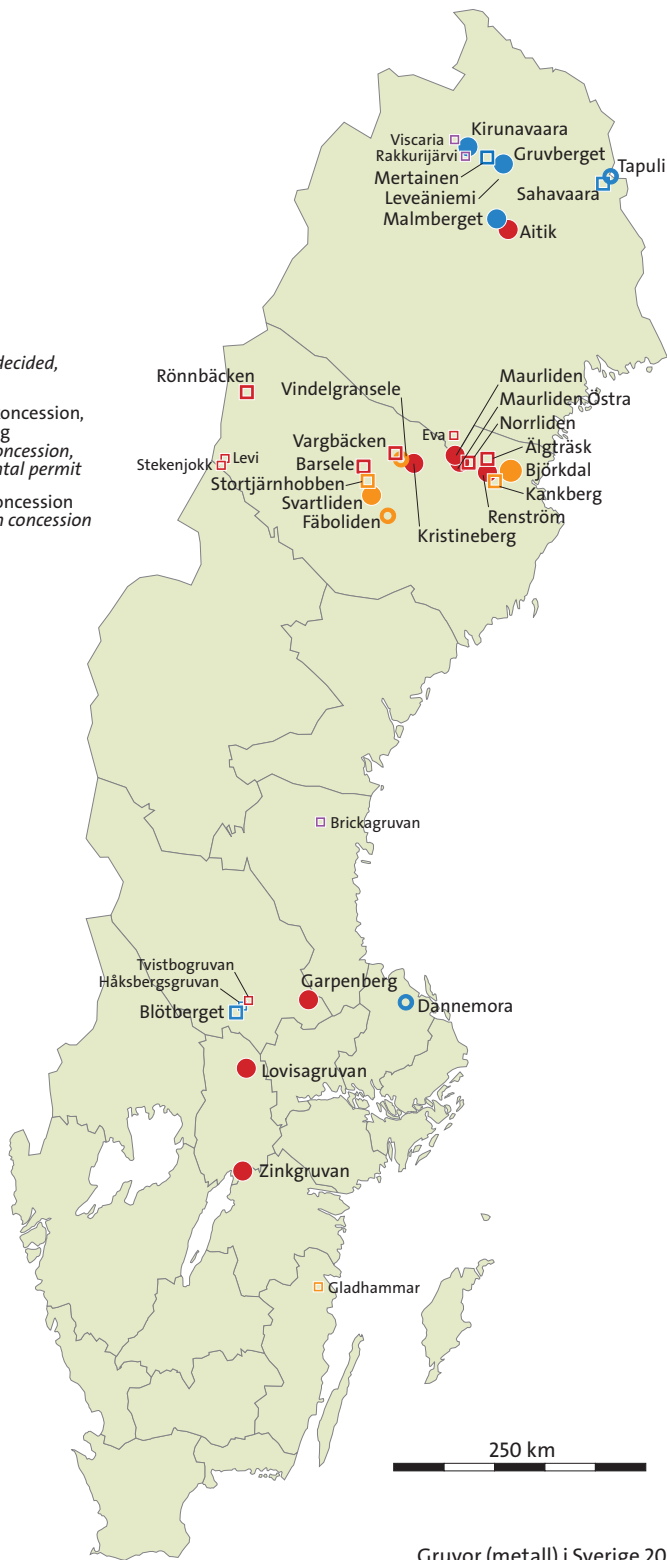
Prospekteringskostnader i världen 1998–2011 (löpande priser). Ej inkluderande prospektering för järnmalm och uran.
Global exploration costs, 1998–2011 (current prices). Prospecting for iron ore and uranium not included.

Miljoner SEK

Prospekteringskostnader i Sverige 1998–2011 (löpande priser).
Swedish exploration costs, 1998–2011 (current prices).

- Järnmalm
Iron ore
- Järn och annan metall
Iron and other metals
- Basmetaller
Base metals
- Guld
Gold

- I produktion
In production
- Miljöprövning klar,
brytning ej påbörjad
*Environmental permit decided,
mining not started*
- Beviljad bearbetningskoncession,
väntar på miljöprövning
*Granted exploitation concession,
waiting for environmental permit*
- Ansökt bearbetningskoncession
Applied for exploitation concession

Gruvor (metall) i Sverige 2011.
Mines (metal) in Sweden 2011.

Diagram 1. Antalet gruvor i drift i Sverige 1900–2011.
 The number of mines in production in Sweden 1900–2011.

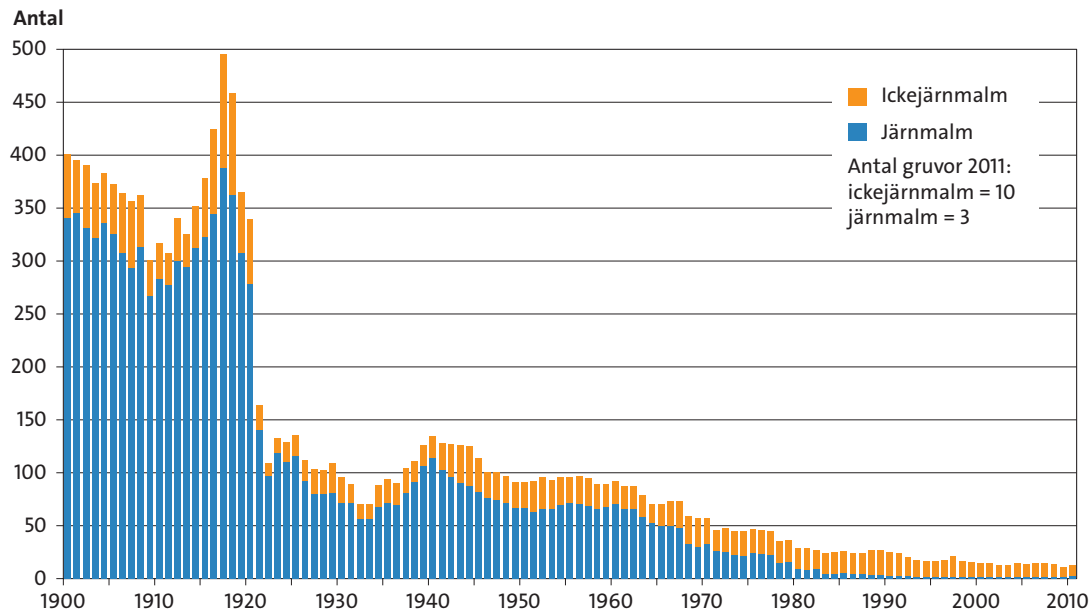
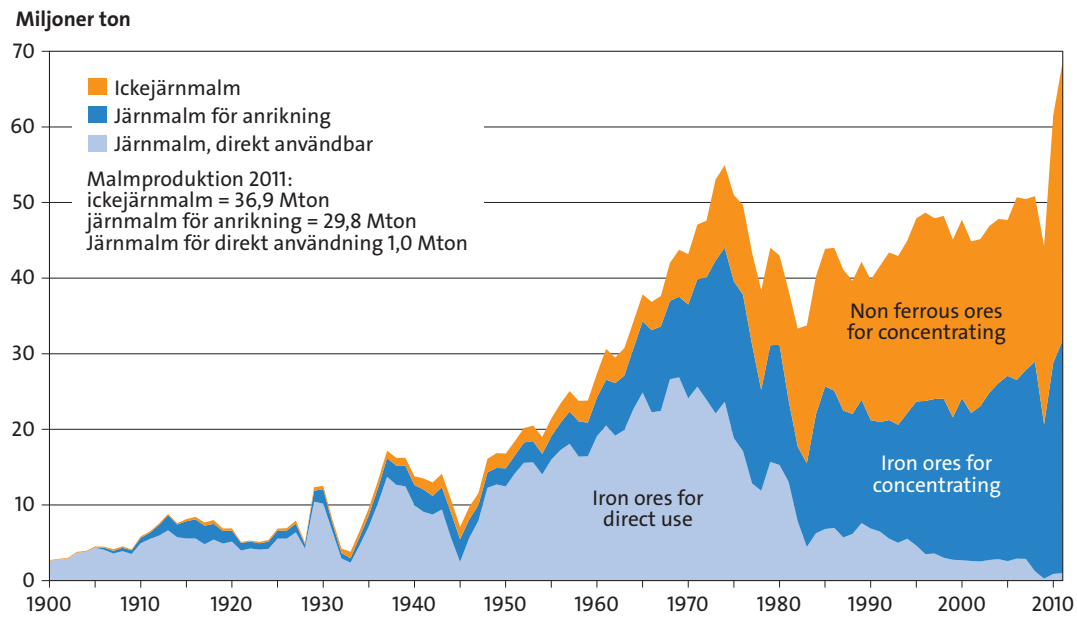

Diagram 2. Malmproduktionen i Sverige åren 1900–2011.
 Production of ores in Sweden 1900–2011.

Tabell 1. Produktionen av järnmalm (sovräd) och ickejärnmalm i Sverige åren 1950–2011.

Production of iron ore (sorted) and non ferrous ores in Sweden 1950–2011.

År	Järnmalm (sovräd) 1 000 ton			Ickejärnmalm 1 000 ton			Totalt järn- och ickejärnmalm
	Direkt användbar	Anrikningsmalm	Totalt	Direkt användbar	Anrikningsmalm	Totalt	
1950	12 451	2 390	14 841	19	1 939	1 958	16 799
51	14 171	2 378	16 549	18	1 870	1 888	18 437
52	15 585	2 686	18 271	29	1 877	1 906	20 177
53	15 633	2 803	18 436	25	2 036	2 061	20 497
54	14 038	2 711	16 749	26	2 229	2 255	19 004
1955	15 999	3 093	19 092	12	2 341	2 353	21 445
56	17 264	3 605	20 869	32	2 504	2 536	23 405
57	18 092	4 258	22 350	17	2 693	2 710	25 060
58	16 397	4 654	21 051	6	2 702	2 708	23 759
59	16 439	4 447	20 886	10	2 920	2 930	23 816
1960	19 100	5 137	24 237	9	3 135	3 144	27 381
61	20 517	6 049	26 566	17	4 068	4 085	30 651
62	19 164	6 950	26 114	3	3 377	3 380	29 494
63	19 922	7 210	27 132	7	3 612	3 619	30 751
64	22 685	8 036	30 721	6	3 554	3 560	34 281
1965	24 876	9 417	34 293	26	3 533	3 559	37 852
66	22 243	10 862	33 105	22	3 738	3 760	36 865
67	22 450	11 170	33 620	19	4 000	4 019	37 639
68	26 632	10 368	37 000	12	5 009	5 021	42 021
69	26 883	10 657	37 540	9	6 207	6 216	43 756
1970	24 092	12 410	36 502	0	6 679	6 679	43 181
71	25 649	14 192	39 841	0	7 236	7 236	47 077
72	23 917	16 189	40 106	0	7 500	7 500	47 606
73	22 106	20 234	42 340	0	10 695	10 695	53 035
74	23 643	20 394	44 037	0	10 910	10 910	54 947
1975	18 847	20 732	39 579	0	11 407	11 407	50 986
76	17 126	20 685	37 811	0	11 854	11 854	49 665
77	12 845	18 325	31 170	0	12 159	12 159	43 329
78	11 886	13 336	25 222	0	13 189	13 189	38 411
79	15 696	15 431	31 127	0	12 891	12 891	44 018
1980	15 296	15 889	31 185	0	11 819	11 819	43 004
81	13 061	10 807	23 868	0	14 514	14 514	38 382
82	7 835	9 878	17 713	0	15 617	15 617	33 330
83	4 455	11 065	15 520	0	18 236	18 236	33 756
84	6 267	15 735	22 002	0	18 237	18 237	40 239
1985	6 821	18 872	25 693	0	18 181	18 181	43 874
86	6 977	18 137	25 114	0	18 899	18 899	44 013
87	5 706	16 767	22 473	0	18 634	18 634	41 107
88	6 170	15 872	22 042	0	17 599	17 599	39 641
89	7 607	16 300	23 907	0	18 259	18 259	42 166
1990	6 879	14 343	21 222	0	18 566	18 566	39 788
91	6 492	14 469	20 961	0	20 634	20 634	41 595
92	5 559	15 675	21 234	0	22 164	22 164	43 398
93	4 998	15 607	20 605	0	22 333	22 333	42 938
94	5 540	16 609	22 149	0	22 801	22 801	44 950

År	Järnmalm (sovrad) 1 000 ton			Ickejärnmalm 1 000 ton			Totalt järn- och ickejärnmalm
	Direkt användbar	Anrikningsmalm	Totalt	Direkt användbar	Anrikningsmalm	Totalt	
1995	4 624	19 058	23 682	0	24 226	24 226	47 908
96	3 493	20 273	23 766	0	24 917	24 917	48 683
97	3 577	20 441	24 018	0	23 895	23 895	47 913
98	3 017	21 034	24 052	0	24 182	24 182	48 234
99	2 755	18 832	21 587	0	23 526	23 526	45 112
2000	2 687	21 437	24 124	0	23 608	23 608	47 732
01	2 592	19 575	22 167	0	22 695	22 695	44 862
02	2 527	20 530	23 057	0	22 099	22 099	45 156
03	2 730	22 116	24 846	0	22 043	22 043	46 889
04	2 833	23 290	26 123	0	21 707	21 707	47 830
2005	2 576	24 502	27 078	0	20 609	20 609	47 687
06	2 907	23 622	26 529	0	24 162	24 162	50 691
07	2 864	24 988	27 852	0	22 614	22 614	50 466
08	1 234	27 713	28 947	0	21 897	21 897	50 844
09	257	20 389	20 646	0	23 576	23 576	44 222
10	880	27 917	28 797	0	32 721	32 719	61 516
2011	991	29 849	30 840	0	36 707	36 877	67 717

Laddning för ortdrivning i Kirunagruvan. Foto: Fredric Alm, LKAB

Diagram 3. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av koppar åren 2002–2011.

Sweden's share of EU27's total mine production of copper 2002–2011.

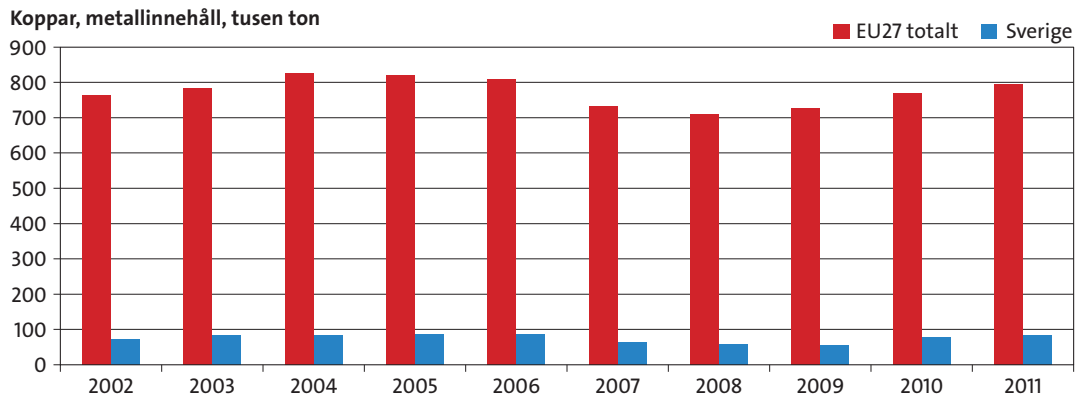

Diagram 4. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av bly 2002–2011.

Sweden's share of EU27's total mine production of lead 2002–2011.

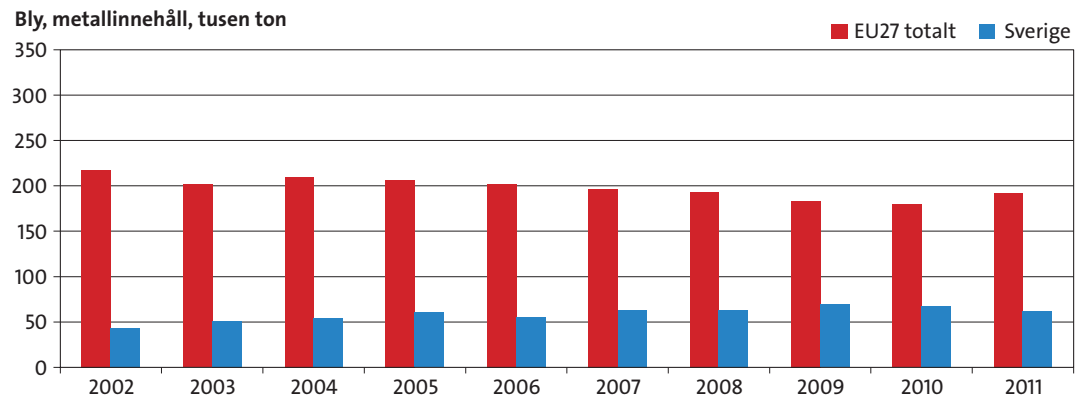

Diagram 5. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av zink åren 2002–2011.

Sweden's share of EU27's total mine production of zinc 2002–2011.

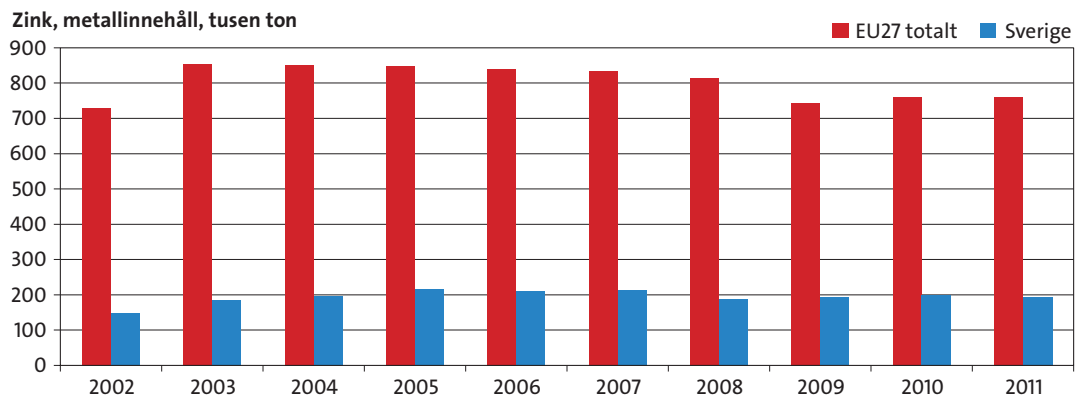

Diagram 6. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av järnmalm åren 2002–2011.

Sweden's share of EU27's total mine production of iron ore 2002–2011.

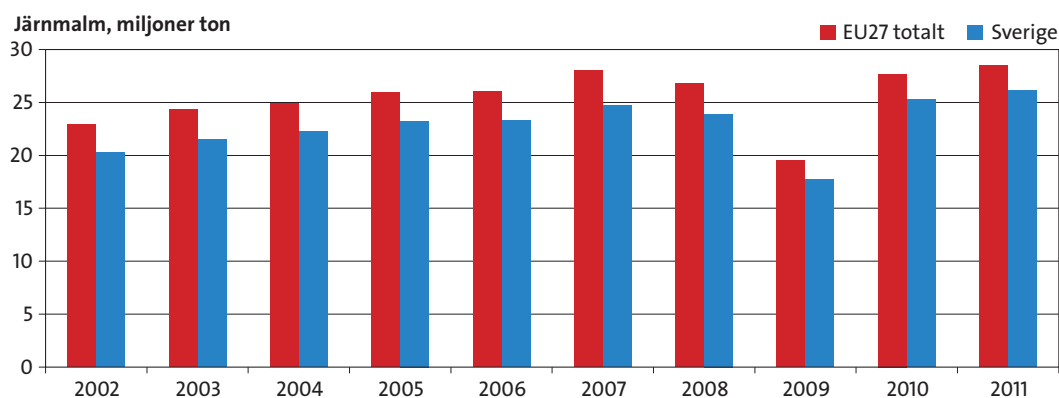

Diagram 7. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av guld 2002–2011.

Sweden's share of EU27's total mine production of gold 2002–2011.

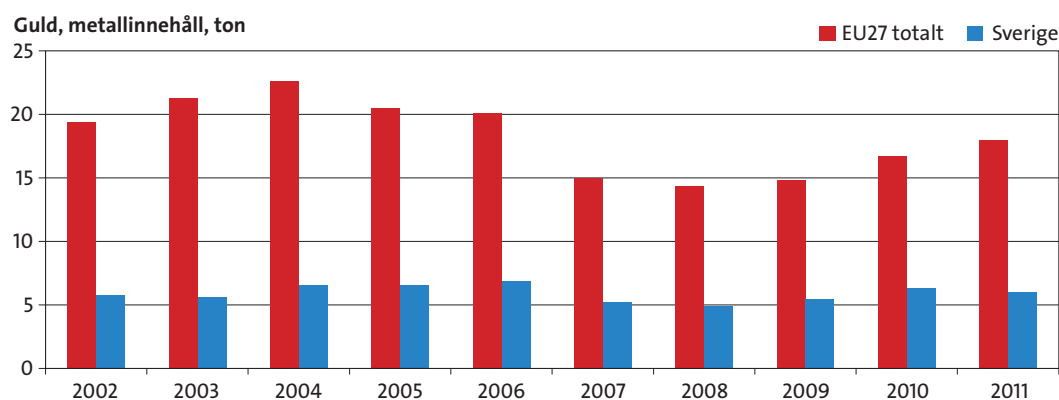
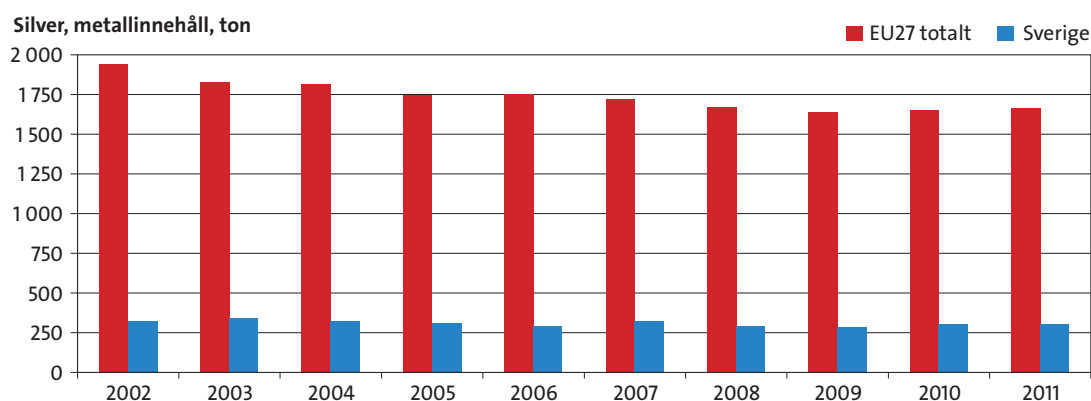

Diagram 8. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av silver åren 2002–2011.

Sweden's share of EU27's total mine production of silver 2002–2011.

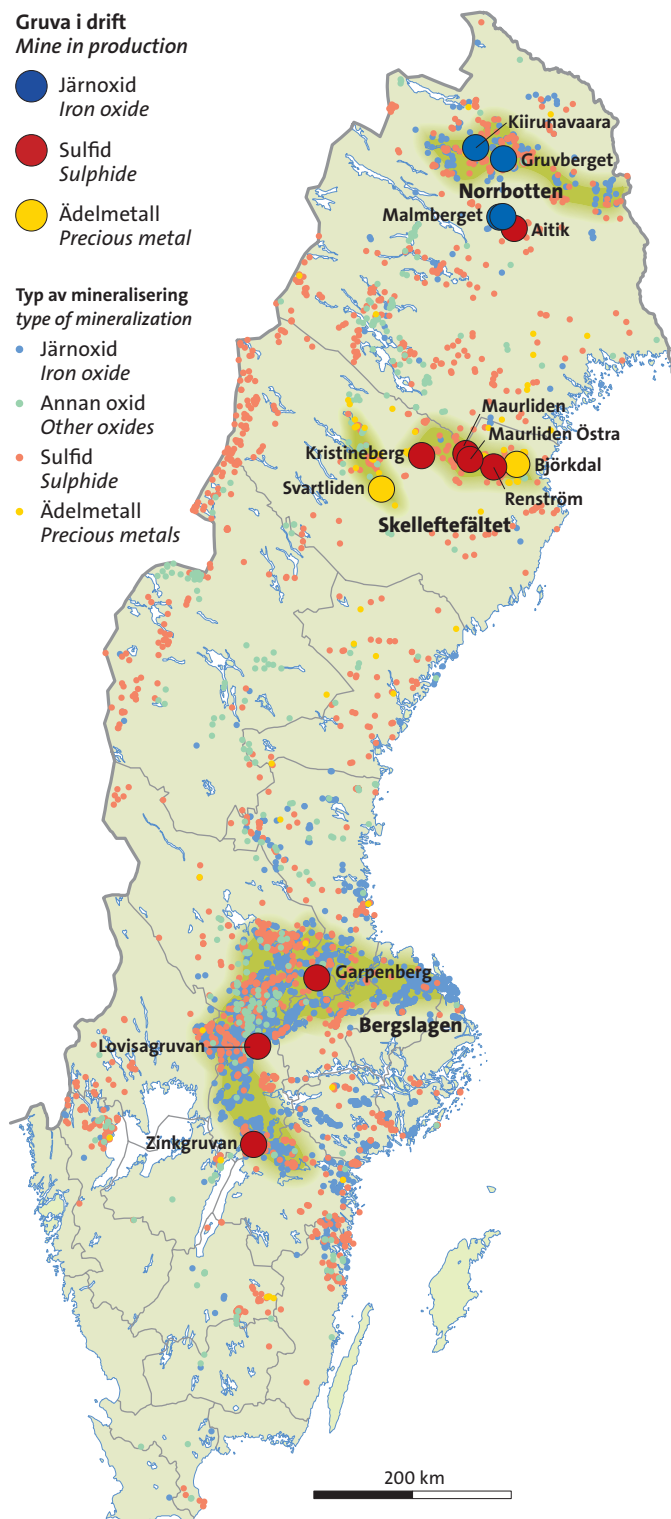
Sveriges gruvor och mineraliseringar 2011.
Sweden's mines and mineralizations 2011.

Gruva i drift
Mine in production

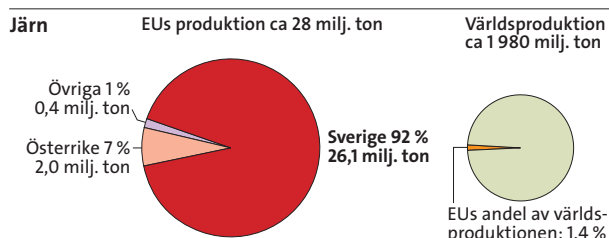
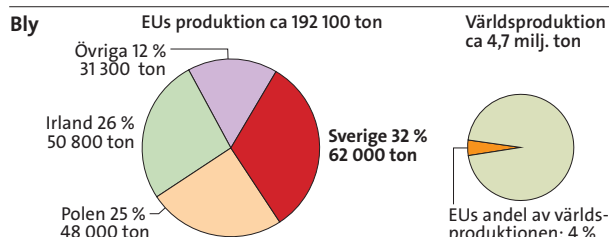
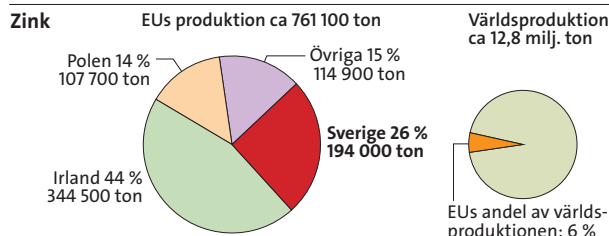
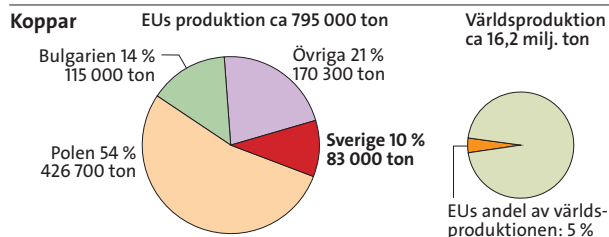
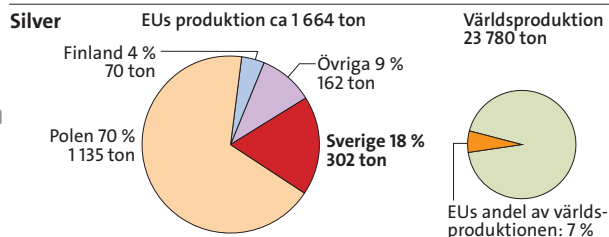
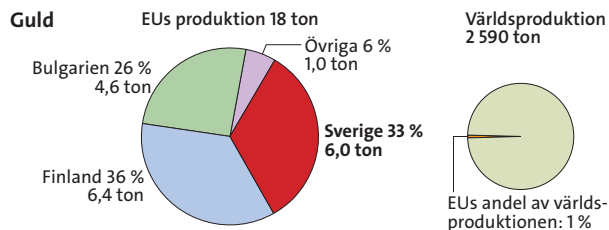
- Järnoxid
Iron oxide
- Sulfid
Sulphide
- Ädelmetall
Precious metal

Typ av mineralisering
type of mineralization

- Järnoxid
Iron oxide
- Annan oxid
Other oxides
- Sulfid
Sulphide
- Ädelmetall
Precious metals

Sveriges gruvproduktion år 2011 i relation till EU27 och världen.
Sweden's mine production for 2011 in relation to EU27 and the world.

Tabell 2. Gruvproduktionen av vissa metaller inom EU27, de tre största producentländerna och Sveriges andel 2002–2011.

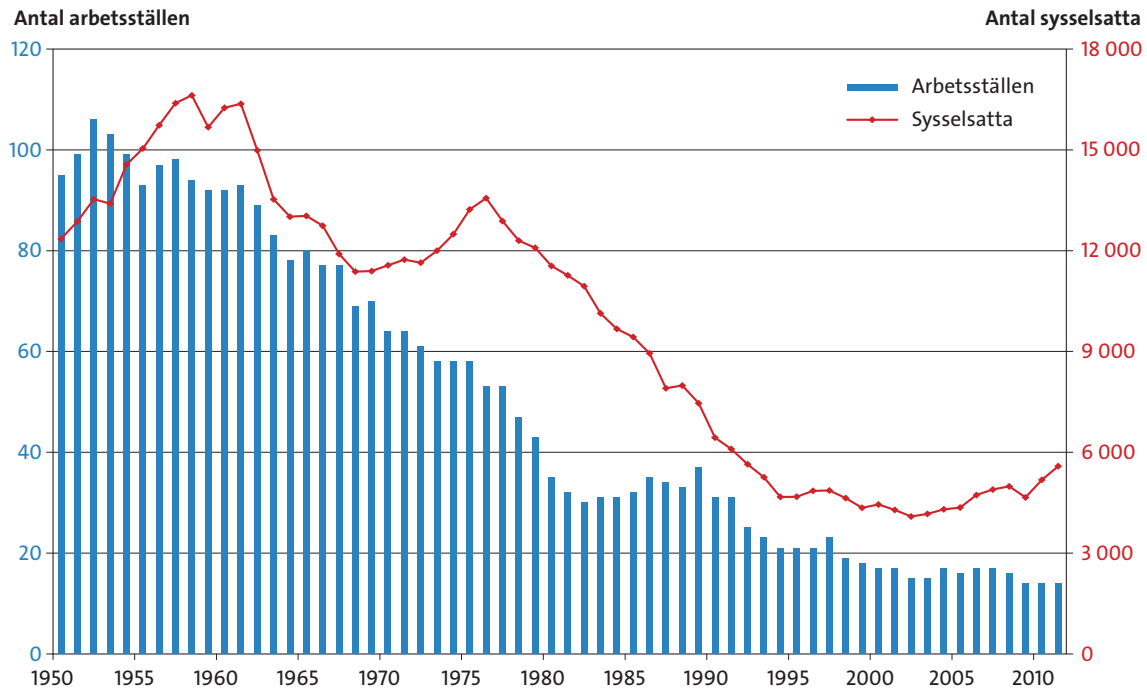
Mine production of certain metals in EU27 distributed on major producer-countries 2002–2011.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
KOPPAR (tusen ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	764,0	783,4	825,1	820,7	807,6	732,8	708,5	725,7	767,9	795,0
Sverige	72,0	83,1	82,4	87,1	86,7	62,9	57,7	55,4	76,5	83,0
Polen	502,8	503,2	530,5	511,5	497,1	452,0	429,4	439,0	425,0	426,7
Bulgarien	84,1	80,1	79,6	94,9	110,4	102,7	108,8	107,7	110,1	115,0
Övriga	112,0	119,6	116,5	132,6	118,8	106,0	112,6	123,6	156,3	170,3
Sveriges andel %	9,4	10,6	10,0	10,6	11,1	8,8	8,1	7,6	10,0	10,4
BLY (tusen ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	217,4	201,4	209,6	206,4	201,8	196,6	192,8	183,3	179,4	192,1
Sverige	43,0	51,0	54,3	60,4	55,6	63,2	63,5	69,3	67,7	62,0
Polen	56,6	54,7	52,7	50,9	50,0	47,2	47,9	36,9	48,0	48,0
Irland	32,5	50,3	65,9	63,8	62,0	56,8	50,3	50,4	39,1	50,8
Övriga	85,3	45,4	36,7	30,9	32,4	29,4	31,1	26,7	24,6	31,3
Sveriges andel %	19,8	25,3	25,9	29,3	27,8	31,9	32,9	37,8	37,7	32,3
ZINK (tusen ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	729,3	854,5	850,6	849,4	841,2	833,7	815,3	743,4	761,0	761,1
Sverige	148,6	185,9	197,0	215,7	210,0	214,6	188,0	192,5	198,7	194,0
Irland	252,7	419,0	444,1	429,5	425,7	400,9	398,2	387,3	353,9	344,5
Polen	152,2	153,9	140,3	135,6	126,0	129,6	132,3	104,0	107,7	107,7
Övriga	175,8	95,7	69,2	68,6	79,5	88,6	96,8	59,6	100,7	114,9
Sveriges andel %	20,4	21,8	23,2	25,4	25,0	25,7	23,1	25,9	26,1	25,5
JÄRN (miljoner ton malm)										
EU27 totalt	22,9	24,3	24,9	25,9	26,0	28,0	26,8	19,5	27,7	28,5
Sverige	20,3	21,5	22,3	23,3	23,3	24,7	23,9	17,7	25,3	26,1
Österrike	1,9	2,1	1,9	2,1	2,1	2,1	2,0	1,4	2,0	2,0
Tyskland	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Övriga	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,7	0,5	0,0	0,0	0,0
Sveriges andel %	88,4	88,3	89,4	89,8	89,6	88,2	89,2	90,8	91,3	91,6
GULD (ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	19,4	21,3	22,6	20,5	20,1	15,0	14,4	14,8	16,7	18,0
Sverige	5,8	5,6	6,6	6,6	6,8	5,2	4,9	5,5	6,3	6,0
Finland	4,7	5,6	6,2	6,2	5,3	4,3	4,1	3,8	5,7	6,4
Bulgaria	1,5	1,5	1,4	3,9	3,8	4,0	4,2	4,5	3,8	4,6
Övriga	7,4	8,6	8,4	3,8	4,2	1,5	1,2	1,0	0,9	1,0
Sveriges andel %	29,7	26,3	29,0	32,0	34,1	34,7	34,0	37,2	37,6	33,3
SILVER (ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	1940,5	1829,8	1817,1	1747,6	1754,9	1720,4	1669,0	1 640,00	1 652,70	1663,9
Sverige	320,8	340,7	319,6	309,9	292,3	323,2	293,1	288,6	302,1	302,0
Polen	1342,0	1332,2	1330,0	1263,0	1265,1	1199,0	1161,0	1 150,00	1 130,00	1130,0
Finland	29,9	34,0	49,4	47,5	50,8	44,9	69,9	69,6	69,6	69,6
Övriga	247,8	122,9	118,1	127,2	146,7	153,3	145,0	131,8	151,0	162,3
Sveriges andel %	16,5	18,6	17,6	17,8	16,6	18,8	17,6	17,6	18,3	18,1

Källor: Raw Materials Data. Övriga metaller Sverige: Bergverksstatistik 2000–2009 (SGU).

Övriga metaller EU27: World Bureau of Metal Statistics.

Diagram 9. Antal arbetsställen och sysselsatta inom gruvindustrin 1950–2011.
 Number of establishments and persons engaged in the mining industry 1950–2011.

Borrreggat under jord.
 Foto: Fredric Alm, LKAB.

Tabell 3. Antal arbetsställen*, personal, produktionens saluppris och förädlingspris inom gruvindustrin åren 1985–2011.
Number of establishments, persons engaged, sales value and value added of production of mining industry in 1985–2011.

År	Benämning	Antal arbets- ställen	Antal tjänstemän	Antal arbetar- personal	Produktionens saluvärde (tkr)	Produktionens förädlingsvärde (tkr)
1985	Järnmalmsproduktion	8	975	3 607	3 467 468	2 599 359
	Ickejärnmalmsproduktion	27	1 081	3 790	2 226 593	1 461 750
	Summa	35	2 056	7 397	5 694 061	4 061 109
1986	Järnmalmsproduktion	7	939	3 429	3 237 372	2 383 503
	Ickejärnmalmsproduktion	28	1 026	3 552	1 830 783	928 315
	Summa	35	1 965	6 981	5 068 155	3 311 818
1987	Järnmalmsproduktion	7	862	3 089	2 782 021	2 005 344
	Ickejärnmalmsproduktion	27	871	3 083	2 084 566	1 225 158
	Summa	34	1 733	6 172	4 866 587	3 230 502
1988	Järnmalmsproduktion	7	838	3 291	3 058 322	1 740 108
	Ickejärnmalmsproduktion	26	840	3 017	2 409 386	1 582 007
	Summa	33	1 678	6 308	5 467 708	3 322 115
1989	Järnmalmsproduktion	7	772	3 083	3 690 342	2 238 532
	Ickejärnmalmsproduktion	30	674	2 931	2 680 221	1 854 092
	Summa	37	1 446	6 014	6 370 563	4 092 624
1990	Järnmalmsproduktion	5	631	2 512		
	Ickejärnmalmsproduktion	26	590	2 704		
	Summa	31	1 221	5 216		
1991	Järnmalmsproduktion	5	635	2 308		
	Ickejärnmalmsproduktion	26	615	2 540		
	Summa	31	1 250	4 848		
1992	Järnmalmsproduktion	5	653	2 296		
	Ickejärnmalmsproduktion	20	588	2 117		
	Summa	25	1 241	4 413		
1993	Järnmalmsproduktion	4	611	2 150		
	Ickejärnmalmsproduktion	19	556	1 940		
	Summa	23	1 167	4 090		
1994	Järnmalmsproduktion	4	527	2 077		
	Ickejärnmalmsproduktion	17	311	1 757		
	Summa	21	838	3 834		
1995	Järnmalmsproduktion	4	416	2 130		
	Ickejärnmalmsproduktion	17	315	1 817		
	Summa	21	731	3 947		
1996	Järnmalmsproduktion	3	603	2 141		
	Ickejärnmalmsproduktion	18	325	1 784		
	Summa	21	928	3 925		
1997	Järnmalmsproduktion	3	612	2 036		
	Ickejärnmalmsproduktion	20	329	1 886		
	Summa	23	941	3 922		
1998	Järnmalmsproduktion	3	573	1 956		
	Ickejärnmalmsproduktion	16	316	1 792		
	Summa	19	889	3 748		
1999	Järnmalmsproduktion	3	520	1 816		
	Ickejärnmalmsproduktion	15	304	1 708		
	Summa	18	824	3 524		
2000	Järnmalmsproduktion	3	641	1 933		
	Ickejärnmalmsproduktion	14	279	1 593		
	Summa	17	920	3 526		
2001	Järnmalmsproduktion	3	667	1 893		
	Ickejärnmalmsproduktion	14	264	1 461		
	Summa	17	931	3 354		

År	Benämning	Antal arbets- ställen	Antal tjänstemän	Antal arbetar- personal	Produktionens saluvärde (tkr)	Produktionens förädlingsvärde (tkr)
2002	Järnmalmproduktion	3	642	1847		
	Ickejärnmalmproduktion	12	260	1339		
	Summa	15	902	3186		
2003	Järnmalmproduktion	3	640	1862		
	Ickejärnmalmproduktion	12	263	1401		
	Summa	15	903	3263		
2004	Järnmalmproduktion	3	618	1897		
	Ickejärnmalmproduktion	14	294	1493		
	Summa	17	912	3390		
2005	Järnmalmproduktion	3	665	1950		
	Ickejärnmalmproduktion	13	286	1453		
	Summa	16	951	3403		
2006	Järnmalmproduktion	3	706	2046		
	Ickejärnmalmproduktion	14	324	1651		
	Summa	17	1030	3697		
2007	Järnmalmproduktion	3	742	2123		
	Ickejärnmalmproduktion	14	342	1684		
	Summa	17	1084	3807		
2008	Järnmalmproduktion	3	779	2279		
	Ickejärnmalmproduktion	13	328	1599		
	Summa	16	1107	3878		
2009	Järnmalmproduktion	3	756	2044		
	Ickejärnmalmproduktion	11	239	1617		
	Summa	14	995	3661		
2010	Järnmalmproduktion	3	763	2235		
	Ickejärnmalmproduktion	11	361	1821		
	Summa	14	1124	4056		
2011	Järnmalmproduktion	3	815	2351		
	Ickejärnmalmproduktion	11	408	2019		
	Summa	14	1223	4370		

* Arbetsställen inkluderar fristående sinterverk och anrikningsverk.

Tabell 4. Antal arbetsställen och sysselsatta inom gruvindustrin åren 1950–2011.

Number of establishments and persons engaged in the mining industry in 1950–2011.

År	Järnmalmgruvor				Icke järnmalmgruvor				Summa	
	Ant. arbetsställen	Tjänstemän	Arbetare	Totalt sysselsatta	Ant. arbetsställen	Tjänstemän	Arbetare	Totalt sysselsatta	Arbetsställen	Sysselsatta
1950	68	927	8 375	9 302	27	421	2 630	3 051	95	12 353
51	68	1 012	8 876	9 888	31	462	2 521	2 983	99	12 871
52	72	1 125	9 310	10 435	34	503	2 593	3 096	106	13 531
53	72	1 186	9 008	10 194	31	518	2 688	3 206	103	13 400
54	69	1 279	9 612	10 891	30	585	3 087	3 672	99	14 563
1955	66	1 378	9 979	11 357	27	594	3 092	3 686	93	15 043
56	68	1 556	10 437	11 993	29	627	3 113	3 740	97	15 733
57	69	1 799	10 983	12 782	29	625	2 981	3 606	98	16 388
58	68	2 002	11 244	13 246	26	652	2 723	3 375	94	16 621
59	68	2 074	10 404	12 478	24	719	2 479	3 198	92	15 676
1960	68	2 164	10 742	12 906	24	742	2 604	3 346	92	16 252
61	69	2 318	10 685	13 003	24	793	2 572	3 365	93	16 368
62	65	2 282	9 488	11 770	24	799	2 416	3 215	89	14 985
63	59	2 173	8 542	10 715	24	733	2 080	2 813	83	13 528
64	57	2 146	8 160	10 306	21	725	1 979	2 704	78	13 010
1965	57	2 093	8 155	10 248	23	781	2 006	2 787	80	13 035
66	53	2 084	7 819	9 903	24	734	2 105	2 839	77	12 742
67	50	1 975	7 109	9 084	27	734	2 085	2 819	77	11 903
68	39	1 804	6 606	8 410	30	795	2 171	2 966	69	11 376
69	40	1 718	6 636	8 354	30	800	2 238	3 038	70	11 392
1970	36	1 685	6 697	8 382	28	873	2 310	3 183	64	11 565
71	36	1 723	6 881	8 604	28	881	2 247	3 128	64	11 732
72	35	1 753	6 633	8 386	26	890	2 366	3 256	61	11 642
73	33	1 755	6 833	8 588	25	884	2 528	3 412	58	12 000
74	32	1 746	7 208	8 954	26	933	2 605	3 538	58	12 492
1975	32	1 831	7 547	9 378	26	990	2 859	3 849	58	13 227
76	30	1 892	7 672	9 564	23	1 051	2 948	3 999	53	13 563
77	30	1 917	7 079	8 996	23	1 006	2 878	3 884	53	12 880
78	24	1 754	6 871	8 625	23	996	2 677	3 673	47	12 298
79	21	1 675	6 560	8 235	22	951	2 901	3 852	43	12 087
1980	15	1 570	6 024	7 594	20	902	3 048	3 950	35	11 544
81	12	1 537	5 557	7 094	20	929	3 242	4 171	32	11 265
82	10	1 402	5 110	6 512	20	980	3 451	4 431	30	10 943
83	8	1 134	4 358	5 492	23	913	3 729	4 642	31	10 134
84	7	867	3 816	4 683	24	1 095	3 893	4 988	31	9 671
1985	8	967	3 607	4 574	24	1 079	3 778	4 857	32	9 431
86	7	939	3 429	4 368	28	1 026	3 552	4 578	35	8 946
87	7	862	3 089	3 951	27	871	3 083	3 954	34	7 905
88	7	838	3 291	4 129	26	840	3 017	3 857	33	7 986
89	7	772	3 083	3 855	30	674	2 931	3 605	37	7 460
1990	5	631	2 512	3 143	26	590	2 704	3 294	31	6 437
91	5	635	2 308	2 943	26	615	2 540	3 155	31	6 098
92	5	653	2 296	2 949	20	588	2 107	2 695	25	5 644
93	4	611	2 150	2 761	19	556	1 940	2 496	23	5 257
94	4	527	2 077	2 604	17	311	1 757	2 068	21	4 672

År	Järnmalmgruvor				Icke järnmalmgruvor				Summa	
	Ant. arbets- ställen	Tjänste- män	Arbetare	Totalt sys- selsatta	Ant. arbets- ställen	Tjänste- män	Arbetare	Totalt sys- selsatta	Arbets- ställen	Syssel- satta
1995	4	416	2 130	2 546	17	315	1 817	2 132	21	4 678
96	3	603	2 141	2 744	18	325	1 784	2 109	21	4 853
97	3	612	2 036	2 648	20	329	1 886	2 215	23	4 863
98	3	573	1 956	2 529	16	316	1 792	2 108	19	4 637
99	3	520	1 816	2 336	15	304	1 708	2 012	18	4 348
2000	3	641	1 933	2 574	14	279	1 593	1 872	17	4 446
01	3	667	1 893	2 560	14	264	1 461	1 725	17	4 285
02	3	642	1 847	2 489	12	260	1 339	1 599	15	4 088
03	3	640	1 862	2 502	12	263	1 401	1 664	15	4 166
04	3	618	1 897	2 515	14	294	1 493	1 787	17	4 302
2005	3	665	1 950	2 615	13	286	1 453	1 739	16	4 354
06	3	706	2 046	2 752	14	324	1 651	1 975	17	4 727
07	3	742	2 123	2 865	14	342	1 684	2 026	17	4 891
08	3	779	2 279	3 058	13	328	1 599	1 927	16	4 985
09	3	756	2 044	2 800	11	239	1 617	1 856	14	4 656
2010	3	763	2 235	2 998	11	361	1 821	2 182	14	5 180
2011	3	815	2 351	3 166	11	408	2 019	2 427	14	5 593

Tabell 5. Antal arbetare inom gruvindustrin år 2011 med fördelning på län och näringsgren enligt Svensk näringsgrensindelning.
Number of workers by counties at the mining industry in 2011 by subgroups of Swedish Standard Industrial Classification.

Län	Antal arbetsställen 2011	Summa arbetare		Järnmalmgruvor	Ickejärnmalm- gruvor
		2010	2011		
Örebro	2	438	385		385
Dalarna	1	309	406		406
Västerbotten	7	581	726		726
Norrbottn	4	2 728	2 853	2 351	502
Hela riket 2011	14		4 370	2 351	2 019
Hela riket 2010		4 056		2 235	1 821

Järnmalm

Iron ore

Tabell 6. Brytning i järnmalmgruvor år 2011.

Extraction from iron ore mines in 2011.

Län Kommun Gruvidkarens namn	Gruvans namn	Gråberg och malm			Genomsnittshalt av		Efter sovring erhållen anrikningsmalm, totalt (ton)	Styckemalm och mull för direkt avsalu, totalt (ton)
		Under jord (ton)	I dagbrott (ton)	Totalt (ton)	Järn (%)	Fosfor (%)		
Norrbottens län								
<i>Gällivare</i>								
LKAB	Malmberget	16 866 730		16 866 730	42,9		10 233 796	
<i>Kiruna</i>								
LKAB	Kiirunavaara	26 523 200		26 523 200			18 086 099	991 402
LKAB	Gruvberget		1 934 600				1 529 128	
Hela riket 2011		43 389 930	1 934 600	45 324 530			29 849 023	991 402
Hela riket 2010		42 976 800	869 486	43 846 286			27 917 206	879 500

Orttdrivning i Dannemoragruvan. Foto: Dannemora Mineral AB.

Tabell 7. Inom järnmalmshyttebruten brutet malm och gråberg åren 1983–2011.

Extraction of ore and bedrock at iron ore mines in 1983–2011.

År	Total mängd brutet malm och gråberg 1000 ton	Gråberg		Anrikningsmalm		Direkt användbar styckemalm och mull	
		1000 ton	% av kol. 2	1000 ton	% av kol. 2	1000 ton	% av kol. 2
1	2	3	4	5	6	7	8
1983	20 384	4 868	24	10 910	54	4 455	22
1984	27 276	5 359	19	15 708	58	6 868	23
1985	32 247	6 555	20	18 871	59	6 821	21
1986	32 795	9 250	28	16 568	51	6 977	21
1987	30 335	7 861	26	16 768	55	5 706	19
1988	30 363	8 321	28	15 872	52	6 170	20
1989	31 958	8 051	25	16 300	51	7 607	24
1990	28 375	7 153	25	14 343	51	6 879	24
1991	28 693	7 731	27	14 469	50	6 493	23
1992	29 430	8 196	28	15 675	53	5 559	19
1993	29 129	8 524	29	15 607	54	4 998	17
1994	32 352	10 203	31	16 609	51	5 540	17
1995	33 460	9 778	29	19 058	57	4 624	14
1996	33 605	9 839	29	20 273	60	3 493	10
1997	33 488	9 470	28	20 441	61	3 577	11
1998	34 894	10 842	31	21 034	60	3 017	8,7
1999	32 512	10 925	34	18 832	58	2 755	8,5
2000	34 629	10 505	30	21 437	62	2 687	7,8
2001	34 020	11 853	35	19 575	58	2 592	7,6
2002	32 136	9 079	28	20 530	64	2 527	7,9
2003	34 906	10 060	29	22 116	63	2 730	7,8
2004	35 988	9 841	29	23 314	65	2 833	7,9
2005	37 465	10 387	28	24 502	65	2 576	6,9
2006	40 692	14 163	35	23 622	58	2 907	7,1
2007	41 420	13 568	33	24 988	60	2 864	6,9
2008	43 487	14 540	33	27 713	64	1 234	2,8
2009	30 420	9 774	32	20 389	67	257	0,8
2010	43 846	14 170	32	28 797	66	880	2,0
2011	45 325	14 485	32	29 849	66	991	2,2

Tabell 8. Produktion av direkt säljbara produkter (styckemalm, mull, slig och kulsinter) åren 2000–2011.

Production of direct saleable products (lumps, fines, concentrates and pellets) in 2000–2011.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hela riket 1 000 ton	20 557	19 486	20 281	21 498	22 272	23 255	23 302	24 714	23 888	17 677	25 292	26 113

Tabell 9. Anrikning av järnmalm år 2011.

Processing of iron ore in 2011.

Län <i>Kommun</i> Gruvidkarens namn <i>Anrikningsverkets namn</i>	Anrikningsmetod	Ingående rågods					Erhållen slig					Anrikningssand	
		Från	Totalt ton	Genomsnittshalt av			Kvalitet	Totalt ton	Genomsnittshalt av			Genomsnittshalt av	
				Fe %	P %	S %			Fe %	P %	S %	Fe %	P %
Norrbottnen													
<i>Gällivare</i>													
LKAB													
<i>Vitåfors</i>	mv	Malmberget	10 233 796	60,8	0,14	0,05	MPC	6 510 304	71,2	0,006	0,009	12,1	1,6
	mv	Deponimalm	165 000				MHPC	209 514	69,3	0,027	0,006		
							MAF	1 957 015	70,6	0,023	0,009		
							Spec. prod.	286 654	71,5	0,0034	0,003		
<i>Kiruna</i>													
LKAB													
<i>Kirunavaara</i>	mv, f	Kiirunavaara	16 161 700	60,7	0,54	-	KA1+KA2+KA3	13 010 900	71,2	0,024		14,0	1,8
<i>Svappavaara</i>	mv, f		4 171 316	61,6	0,59	-	Svappavaara	3 425 800	71,3	0,025			
Hela riket 2011			30 731 812					25 400 187					
Hela riket 2010			30 224 195					24 438 038					

Anrikningsmetod: mv=kombinerad magnetisk och våtanrikning, f=flotation.

Tabell 10. Sintring av järnmalmsslig år 2011.

Sintering of concentrates of iron ore in 2011.

Län <i>Kommun</i> Gruvidkarens namn	Sinterverkets namn	Ingående rågods Totalt (ton)	Genomsnittshalt % av			Erhållen färdig vara Totalt (ton)*
			järn	fosfor	svavel	
Norrbottnen						
<i>Gällivare</i>						
LKAB	Vitåfors	6 719 818	71,0	0,010	-	6 462 346
<i>Kiruna</i>						
LKAB	Kiruna	13 010 900	71,2	0,024	-	12 765 487
	Svappavaara	3 425 800	71,3	0,025	-	3 633 258
Hela riket 2011		23 156 518				22 861 091
Hela riket 2010		22 271 723				22 132 886

*Anm. LKABs produktion utgörs av kulsinter.

Tabell 11. Produktion av järnmalmsslig åren 1974–2011 med fördelning på fosfor- och svavelhalt, 1000 ton.

Production of iron ore concentrates in 1974–2011 distributed on the content of phosphorus and sulphur, 1000 tons.

År	Produktion av slig (ton)	Därav med procentuell genomsnittshalt av						Svavel			
		Fosfor <0,006	0,006–0,03	0,04–0,09	0,1–0,6	>0,6	utan analys	<0,01	0,01–0,04	>0,04	utan analys
1974	12 509	1992	9967	-	108	21	421	972	363	712	10 462
1975	12 020	1089	8 388	2 043	232	30	238	862	364	614	10 180
1976	12 735	1197	8 496	2 397	296	53	296	1 208	167	572	10 788
1977	11 994	1426	8 042	1 804	469	50	203	1 469	346	589	9 590
1978	9 180	462	3 906	3 885	233	95	599	1 313	338	230	7 299
1979	10 487	757	6 046	3 174	251	58	201	378	672	344	9 093
1980	11 597	727	6 187	4 600	-	83	-	59	372	292	10 874
1981	10 087	472	5 135	4 216	-	113	151	67	-	177	9 843
1982	8 074	372	4 810	2 784	-	87	21	1 042	417	371	6 244
1983	9 336	380	6 558	2 202	-	96	-	578	-	1 320	7 438
1984	11 647	253	5 451	-	-	111	5 832	736	1 039	253	9 619
1985	13 897	242	10 353	3 108	-	194	-	752	7 154	242	5 749
1986	13 738	441	13 110	-	-	187	-	966	6 445	298	6 029
1987	14 051	328	13 495	-	-	228	-	966	6 645	328	6 112
1988	13 547	308	13 088	-	-	142	9	183	5 803	308	7 253
1989	13 799	338	13 318	-	-	71	72	135	5 517	331	7 816
1990	12 626	320	12 306	-	-	-	-	5 711	-	320	6 595
1991	12 599	342	12 257	-	-	-	-	5 530	-	342	6 727
1992	13 593	210	13 383	-	-	-	-	6 553	-	110	6 929
1993	13 597	84	13 513	-	-	-	-	6 258	-	-	7 339
1994	14 123	103	14 020	-	-	-	-	6 715	-	-	7 408
1995	16 686	148	16 538	-	-	-	-	6 686	-	-	10 000
1996	17 527	180	17 347	-	-	-	-	6 794	-	-	10 733
1997	18 031	215	17 516	-	-	-	-	6 767	-	-	11 264
1998	17 922	217	17 705	-	-	-	-	6 584	-	-	11 338
1999	15 525	210	11 637	-	-	-	3 678	6 748	-	-	8 777
2000	16 688	167	16 487	-	34	-	-	167	-	-	16 521
2001	16 467	232	16 235	-	-	-	-	-	-	-	16 467
2002	17 266	86	17 180	-	-	-	-	-	-	-	17 266
2003	18 575	245	18 330	-	-	-	-	-	-	-	18 575
2004	19 002	282	18 720	-	-	-	-	7 172	282	-	11 548
2005	20 329	-	20 329	-	-	-	-	7 814	-	-	12 515
2006	20 943	-	20 943	-	-	-	-	7 612	-	-	13 331
2007	22 372	-	22 372	-	-	-	-	9 199	-	-	13 173
2008	23 620	-	23 620	-	-	-	-	3 029	5 560	-	15 031
2009	17 863	-	17 863	-	-	-	-	2 630	3 936	-	11 297
2010	24 438	-	24 438	-	-	-	-	6 129	2 279	-	16 030
2011	25 400	-	25 400	-	-	-	-	6 797	2 167	-	16 437

Ickejärnmalm

Non ferrous ores

Diagram 10. Produktion av guld och silver (metallinnehåll) i svenska gruvor åren 1925–2011.

Production of gold and silver (contents of metals) in Swedish mines 1925–2011.

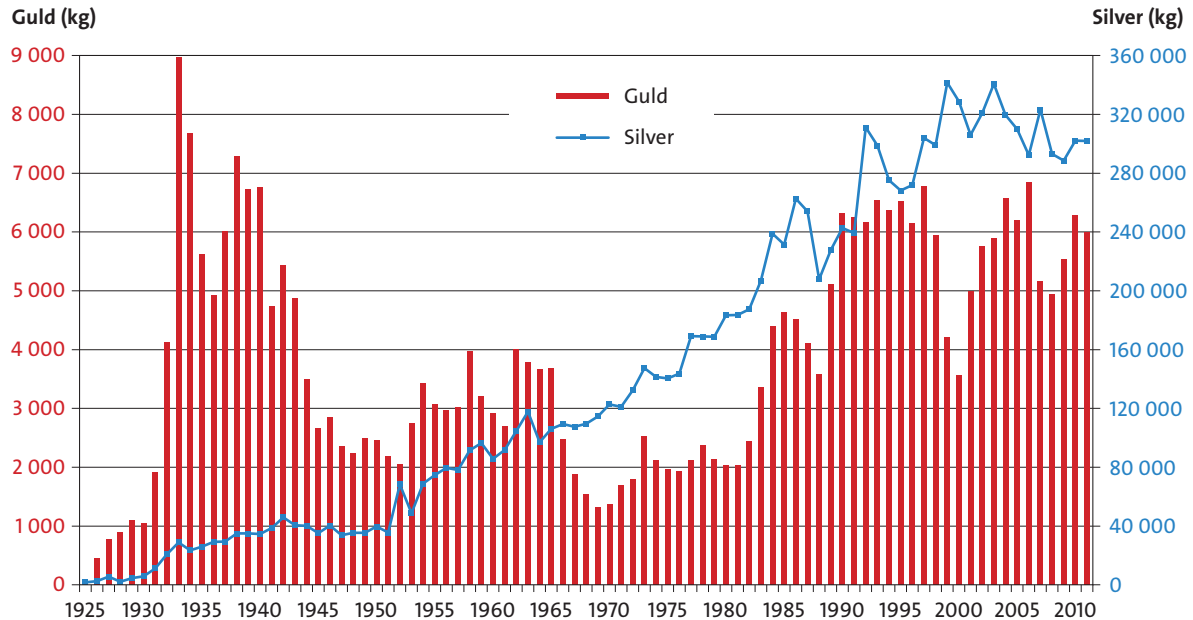
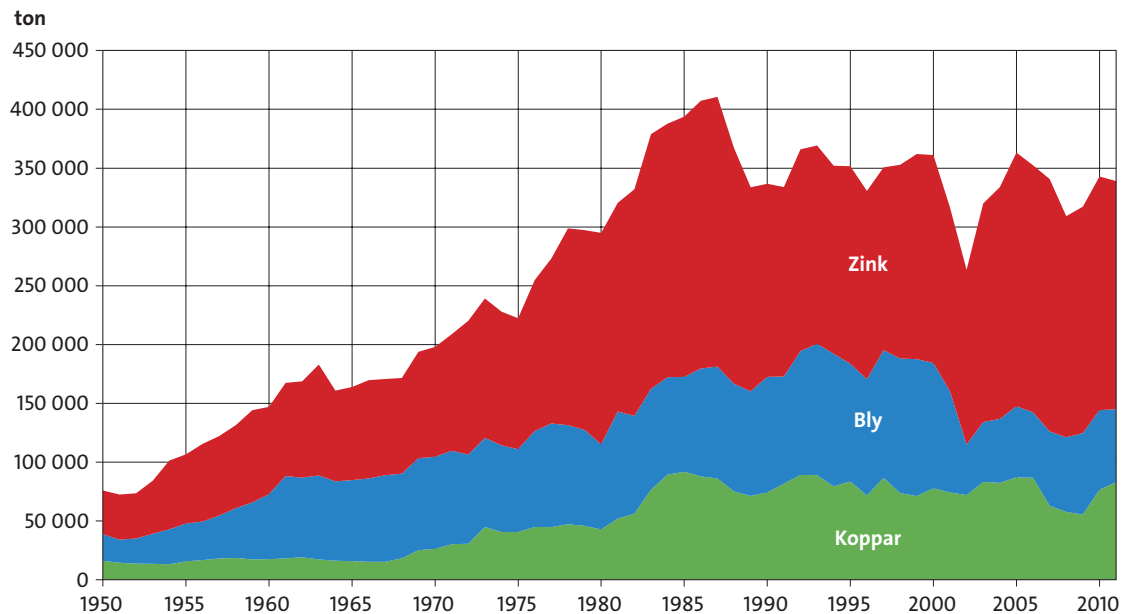

Diagram 11. Metallinnehållet i koppar-, bly- och zinkmalmer brutna i Sverige åren 1950–2011.

Contents of metals in copper, lead and zinc ores mined in Sweden 1950–2011.

Tabell 12. Brytning i ickejärnmalmsgruvor år 2011, ton.

Production in non ferrous ore mines in 2011, tons.

Län Kommun Gruvdkarens namn	Gruvfältets (gruvans) namn	Malmart	Bryt- nings- metod*	Gråberg och malm		Anriknings- malm	Gråberg
				Under jord	I dagbrott		
Örebro län							
<i>Askersunds kommun</i>							
Zinkgruvan Mining AB	Zinkgruvan	zink, bly, silver	1	1 591 220		1 131 872	459 348
<i>Lindesbergs kommun</i>							
Lovisagruvan AB	Lovisagruvan	zink, bly, silver	3	68 344		36 840	31 504
Dalarnas län							
<i>Hedemora kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Garpenberg	zink, bly, silver	3	2 393 199		1 440 870	952 329
Västerbottens län							
<i>Lycksele kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Kristineberg	koppar, bly, zink	3	761 231		600 131	161 100
<i>Lycksele och Storumans kommuner</i>							
Dragon Mining AB	Svartliden	guld	1		3 298 876	169 706	3 129 170
<i>Norsjö kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Maurliden	koppar, bly, zink	1		220 527	0	220 527
Boliden Mineral AB	Maurliden Östra	koppar, bly, zink	1		1 135 839	590 203	545 636
<i>Skellefteå kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Renström	koppar, bly, zink	1	329 402		275 412	53 990
Björkdalsgruvan AB	Björkdalsgruvan	guld	2	551 419	2 319 868	1 090 847	1 780 440
Norrbottnens län							
<i>Gällivare kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Aitik	koppar, guld	1		61 121 417	31 541 127	29 580 290
HELA RIKET 2011				5 694 815	68 096 527	36 877 008	36 914 334
HELA RIKET 2010				5 366 074	60 297 893	32 718 632	32 945 335

* 1 = pallbrytning, 2 = skivpallbrytning, 3 = igensättning

Tabell 13. Produktion av ickejärnmalmer åren 1974–2011, ton slig.

Production of non ferrous ores in 1974–2011, tons of concentrates.

År	Svavelkis	Koppar	Bly	Zink	Wolfram	Guld	Grafit	Summa
1974	425 016	167 530	104 404	201 696	306	-	-	898 952
1975	413 595	158 950	100 154	197 153	273	-	-	870 125
1976	404 434	187 833	114 234	225 793	349	-	-	932 643
1977	402 049	177 653	123 742	252 259	378	-	-	956 081
1978	484 202	196 572	119 842	299 963	683	-	-	1 101 262
1979	447 681	191 960	115 073	302 866	687	-	-	1 058 267
1980	395 878	180 910	102 267	304 600	606	-	-	984 261
1981	419 028	221 384	123 872	340 507	676	-	-	1 105 467
1982	426 222	234 644	118 664	344 335	646	-	-	1 124 511
1983	430 393	303 597	115 949	374 985	774	-	-	1 225 698
1984	417 781	361 138	118 540	382 725	819	3 528	-	1 284 531
1985	407 122	368 213	112 372	387 546	804	7 003	-	1 283 060
1986	448 253	352 232	129 265	394 374	645	5 804	-	1 330 573
1987	428 555	352 983	133 074	392 494	574	-	-	1 307 680
1988	355 103	306 939	122 148	344 346	584	-	-	1 129 120
1989	301 286	277 257	120 103	303 146	310	1 210	-	1 003 312
1990	251 822	296 331	120 076	285 980	-	1 849	-	956 058
1991	89 145	332 825	123 145	285 365	-	2 350	-	832 830
1992	37 140	339 330	144 371	313 333	-	2 444	-	836 618
1993	-	334 384	150 988	303 116	-	2 468	-	790 956
1994	-	293 147	152 692	287 052	-	3 285	-	736 176
1995	-	311 495	137 151	303 831	-	4 736	-	757 213
1996	-	269 031	136 243	291 509	-	5 841	500	703 124
1997	30	315 044	146 004	284 379	-	4 784	1 581	751 792
1998	-	270 358	155 140	297 394	-	4 412	3 277	730 581
1999	-	261 947	157 088	316 189	-	1 674	4 504	741 402
2000	-	282 202	147 353	319 586	-	186	5 602	754 929
2001	-	267 848	123 200	284 816	-	1 281	1 035	678 180
2002	-	263 151	68 425	270 925	-	3 800	-	606 301
2003	-	304 617	77 855	341 198	-	3 641	-	727 311
2004	-	297 139	82 456	362 622	-	3 052	-	745 269
2005	-	315 667	88 462	383 949	-	2 405	-	790 483
2006	-	315 001	79 807	381 720	-	2 228	-	778 755
2007	-	230 653	92 641	397 910	-	1 944	-	723 148
2008	-	209 208	118 213	322 490	-	2 230	-	652 141
2009	-	202 385	96 733	359 879	-	2 607	-	661 604
2010	-	299 584	94 054	371 312	-	4 928	-	769 878
2011	-	336 928	85 661	358 919	-	3 500	-	785 008

Tabell 14. Totala innehållet av metaller m.m. i ickejärnmalmer (sliger) åren 1974–2011, ton eller kg.

Total content of metals etc. in non ferrous ores (concentrates) in 1974–2011, tons or kg.

År	Koppar (ton)	Bly (ton)	Zink (ton)	Svavel (ton)	Wolfram (ton)	Guld (kg)	Silver (kg)	Grafit (ton)
1974	40637	73656	113699	218430	215	2126	141371	-
1975	40634	70383	111325	210941	143	1965	140442	-
1976	44860	81625	128326	205283	194	1934	143617	-
1977	44764	88132	140233	204357	199	2113	169153	-
1978	47229	84224	167319	225931	381	2377	168892	-
1979	45811	81627	169854	282209	402	2135	168736	-
1980	42790	72393	179772	276996	364	2037	183429	-
1981	51979	91103	177404	273451	394	2041	183493	-
1982	56293	83012	192727	307542	338	2446	187499	-
1983	76540	85762	216605	338998	386	3369	206978	-
1984	89381	82845	215589	288974	388	4405	238771	-
1985	91867	80604	221298	287468	402	4631	231483	-
1986	87871	91729	227648	310519	360	4514	262708	-
1987	86113	95141	229353	215678	336	4108	254107	-
1988	75032	91579	200393	286387	352	3590	207804	-
1989	71238	88967	173515	232812	80	5120	227715	-
1990	74283	98259	164128	230833	-	6326	242685	-
1991	81650	91127	161170	83373	-	6247	239321	-
1992	89145	105295	171539	18199	-	6164	311059	-
1993	88909	111709	168617	-	-	6548	298772	-
1994	79384	112787	159858	-	-	6364	275224	-
1995	83603	100070	167962	-	-	6528	268200	-
1996	71659	98812	160133	-	-	6145	271866	463
1997	86610	108624	155385	-	-	6777	304048	1470
1998	73685	114430	164711	-	-	5944	299051	3011
1999	71160	116393	174448	-	-	4202	341584	4144
2000	77765	106584	176788	-	-	3570	328737	5108
2001	74269	85975	156334	-	-	4986	306029	963
2002	71991	42954	148620	-	-	5757	320823	-
2003	83143	50962	185884	-	-	5900	340701	-
2004	82415	54347	197034	-	-	6564	319563	-
2005	87068	60445	215691	-	-	6564	309933	-
2006	86746	55644	210029	-	-	6848	292255	-
2007	62905	63224	214576	-	-	5159	323171	-
2008	57688	63489	187987	-	-	4943	293068	-
2009	55414	69293	192502	-	-	5542	288590	-
2010	76514	67697	198687	-	-	6285	302145	-
2011	82967	62028	194021			5994	301959	-

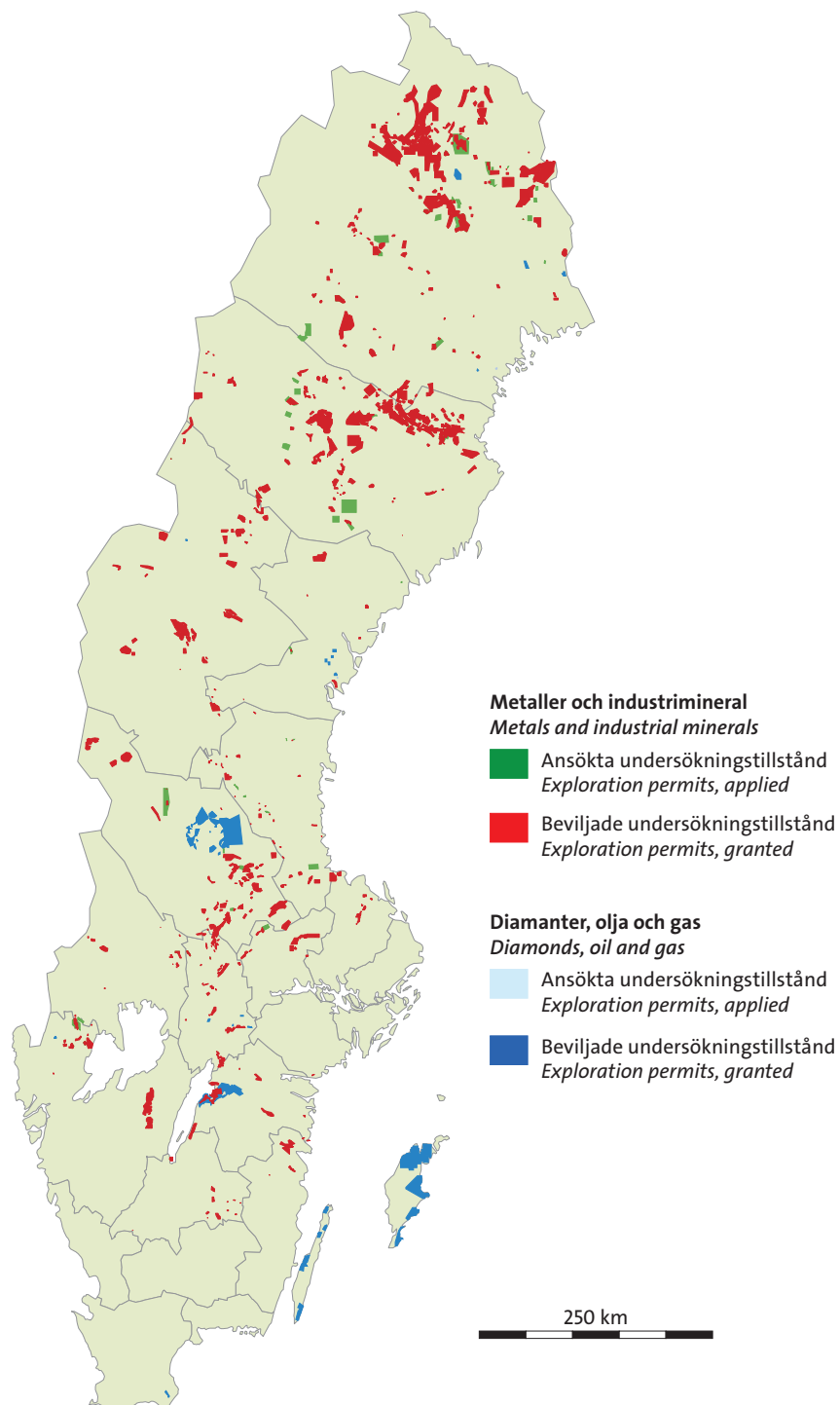
Tabell 15. Genomsnittlig produktion per arbetare och arbetstimme vid ickejärnmalmgruvor åren 1978–2011.

Average production per worker and working hour in 1978–2011 at non ferrous mines.

År	Under jord brutet gråberg och malm		
	Totalt (1 000 ton)	Per arbetare (ton)	Per arbetstimme (ton)
1978	6 026	4 755	3,4
1979	6 094	4 899	3,7
1980	6 001	5 030	3,6
1981	6 337	4 491	3,4
1982	6 605	4 708	3,5
1983	7 483	4 856	3,5
1984	8 727	5 552	4,1
1985	8 555	5 523	4,1
1986	8 994	6 143	4,7
1987	8 655	6 673	5,1
1988	7 889	6 068	4,5
1989	7 679	6 163	4,5
1990	7 457	6 235	4,6
1991	6 111	5 232	4,0
1992	5 712	6 857	5,1
1993	5 749	9 318	6,8
1994	5 896	8 826	6,4
1995	6 176	8 848	6,6
1996	6 642	9 435	6,8
1997	6 407	9 723	7,0
1998	6 216	9 237	6,5
1999	5 906	8 907	6,2
2000	5 866	9 311	6,6
2001	5 463	9 451	6,8
2002	4 133	7 640	5,3
2003	4 339	7 626	5,3
2004	4 339	7 501	5,1
2005	4 746	7 302	5,0
2006	4 609	6 593	4,3
2007	4 617	5 169	3,4
2008	4 920	7 569	5,1
2009	5 019	5 234	5,3
2010	5 369	7 488	4,8
2011	5 840	5 923	3,9

Mineralrättigheter och prospektering

Claims, permits and exploration

Undersökningstillstånd i Sverige 2011.
Claims and permits in Sweden 2011.

Diagram 12. Antal beviljade och förlängda inmutningar och undersökningstillstånd 1981–2011.

Number of claim certificates and exploration permits issued or extended 1981–2011.

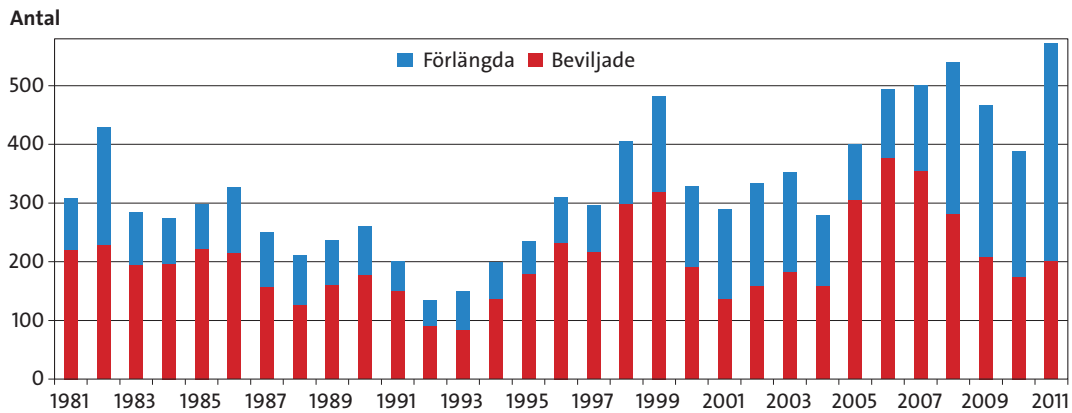

Diagram 13. Areal av beviljade och förlängda inmutningar och undersökningstillstånd 1981–2011 (ej diamant).

Area of claim certificates and exploration permits issued or extended 1981–2011 (diamond excluded).

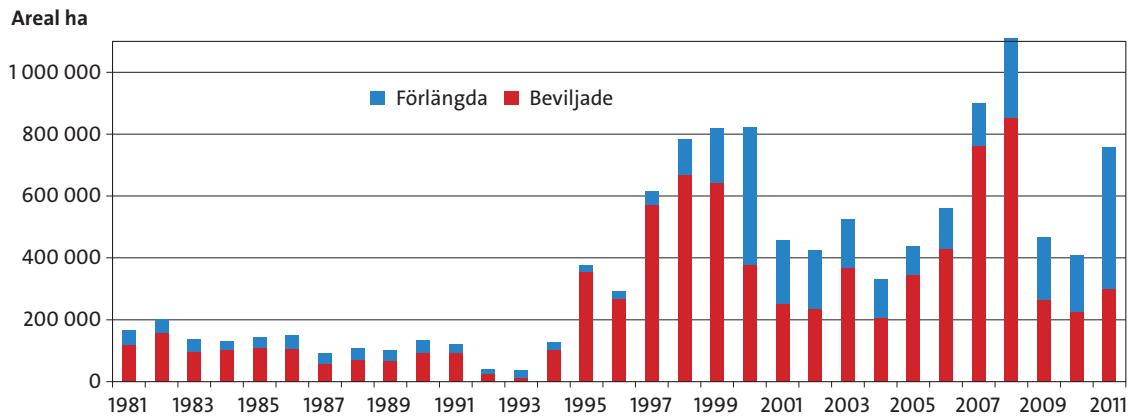
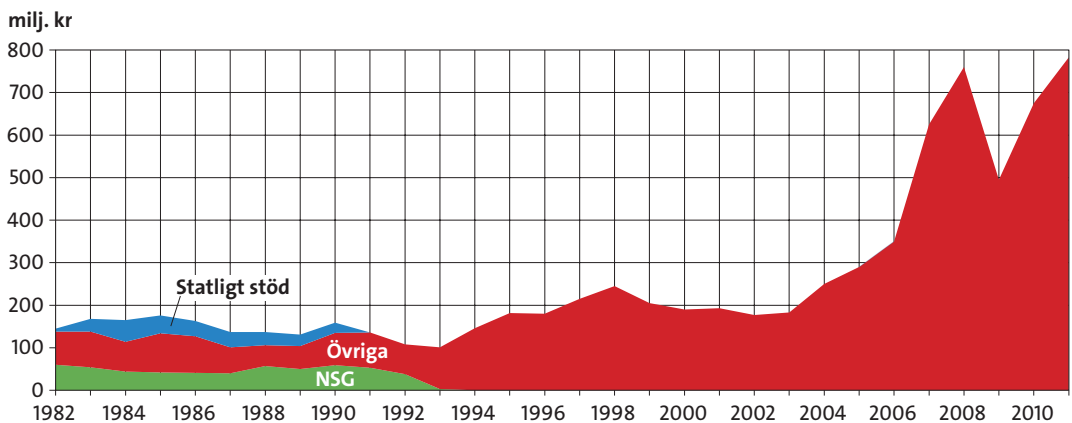

Diagram 14. Prospekteringskostnader i Sverige 1982–2011 (löpande priser).

Value of exploration in Sweden 1982–2011 (million SEK, current price).

Tabell 16. Undersökningstillstånd enligt minerallagen, utfärdade år 2011.

Number of exploration permits issued in 2011.

Län	ML 1kap 1§ p1 och 2 ²⁾		ML 1kap 1§ p3 ¹⁾		Summa	
	antal	areal (ha)	antal	areal (ha)	antal	areal (ha)
C Uppsala	2	7 265			2	7 265
E Östergötland	6	4 482	6	3 112	12	7 594
F Jönköping	3	2 079			3	2 079
G Kronoberg	1	9			1	9
H Kalmar	7	5 191	5	18 593	12	23 784
I Gotland			5	48 124	5	48 124
O Västra Götaland	16	10 850			16	10 850
S Värmland	1	176			1	176
T Örebro	11	3 307			11	3 307
U Västmanland	3	942			3	942
W Dalarna	26	17 263	1	727	27	17 990
X Gävleborg	11	6 664			11	6 664
Y Västernorrland	1	2 953			1	2 953
Z Jämtland	17	24 243			17	24 243
AC Västerbotten	52	88 289			52	88 289
BD Norrbotten	46	128 094			46	128 094
Summa	203	301 807	17	70 556	220	372 363

1) Minerallagen 1kap 1§ p3 omfattar olja, gasformiga kolväten och diamant.

2) Minerallagen 1kap 1§ p1 & p2 omfattar alla övriga i lagen uppräknade mineraliska ämnen utom olja, gasformiga kolväten och diamant.

Tabell 17. Undersökningstillstånd som förlängts år 2011.

Exploration permits extended in 2011.

Län	ML 1kap 1§ p1 och 2 ²⁾		ML 1kap 1§ p3 ¹⁾		Summa	
	antal	areal (ha)	antal	areal (ha)	antal	areal (ha)
C Uppsala	8	4 429				4 429
F Östergötland	7	4 212				4 212
F Jönköping	5	1 625				1 625
H Kalmar	3	1 141				1 141
I Gotland			2	107 943	2	107 943
O Västra Götaland	2	3 346				3 346
S Värmland	6	3 546				3 546
T Örebro	18	14 026				14 026
U Västmanland	9	16 622				16 622
W Dalarna	50	42 492				42 492
X Gävleborg	10	2 480				2 480
Y Västernorrland	3	6 445				6 445
Z Jämtland	48	46 211				46 211
AC Västerbotten	118	132 909				132 909
BD Norrbotten	82	186 862				186 862
Summa	369	466 347	2	107 943	2	574 289

1) Minerallagen 1kap 1§ p3 omfattar olja, gasformiga kolväten och diamant.

2) Minerallagen 1kap 1§ p1 & p2 omfattar alla övriga i lagen uppräknade mineraliska ämnen utom olja, gasformiga kolväten och diamant.

Tabell 18. Bearbetningskoncessioner som beviljats under år 2011.

Number of exploitation concessions issued or extended in 2011.

Benämning, företag	Kommun	Län	Koncessionsmineral	Areal (ha)	Mängd (kton*)
Bearbetningskoncessioner för nya gruvor					
Blötbergsgruvan K nr 1	Ludvika	W	Apatit, Fe, La	126	25 300
Håksbergsgruvan K nr 1 **	Ludvika	W	Au, Fe, Cu, Mo	136	28 500
Summa				262	53 800

*"Mängd" anger sökandens uppgift om mineraltillgång.

**Överklagad.

Tabell 19. Gällande bearbetningskoncessioner vid 2011 års utgång.

Existing exploitation concessions at the end of 2011.

Län	Antal bearbetningskoncessioner		
	Upphörda	Tillkomna	Gällande vid årets slut
C Uppsala			1
E Östergötland			2
M Skåne			3
S Värmland			1
T Örebro			3
U Västmanland			2
W Dalarna		2	25
X Gävleborg			5
Y Västernorrland			1
Z Jämtland			3
AC Västerbotten			66
BD Norrbotten			27
Summa	0	2	139

Tabell 20. Utmål år 2011.

Table 20. Staked claims in 2011.

Län	Försvarade till utgången av 2011		Försvarade till utgången av 2010	
	Järnmalm	Övrig malm	Järnmalm	Övrig malm
S Värmland		1		1
T Örebro		1		2
X Gävleborg		3*		3
AC Västerbotten		1		1
Summa	0	6	0	7

* Utmålet Nya Sumåssjögruvan upphörde att gälla under året när Brickagruvan K nr 1 vann laga kraft

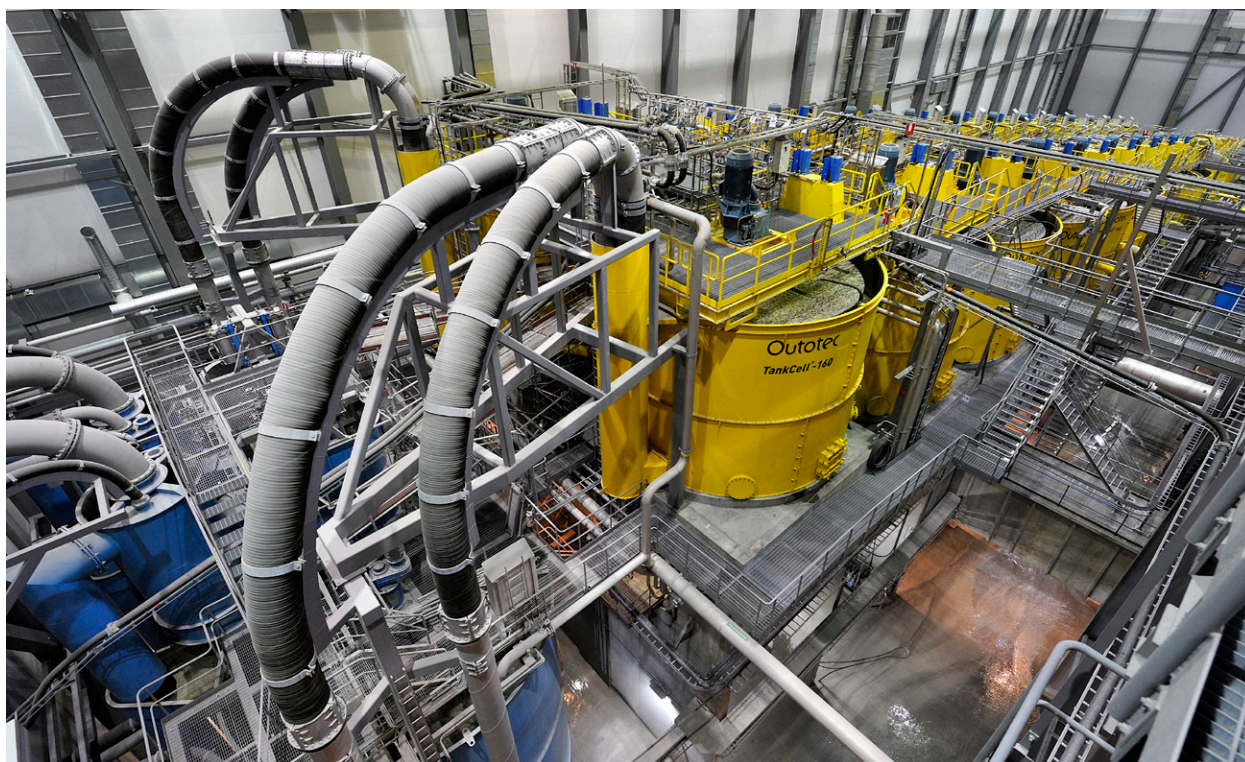
Metallpriser år 2011

Metal prices in 2011

Tabell 21. 2011 års månadsmedelpriser för avistapriser på koppar, bly och zink vid London Metal Exchange samt motsvarande eftermiddagspriser för guld och silver vid London Market Fixings.

The 2011 monthly average spot price of copper, lead and zinc at the London Metal Exchange and the corresponding afternoon prices for gold and silver at the London Market Fixings.

Månad	Koppar USD/ton	Bly USD/ton	Zink USD/ton	Guld USD/tr oz	Silver USD/tr oz
Januari	9 555	2 606	2 371	1 356	28,44
Februari	9 867	2 586	2 467	1 373	30,78
Mars	9 530	2 623	2 349	1 424	35,86
April	9 497	2 741	2 372	1 474	41,93
Maj	8 926	2 419	2 160	1 510	36,65
Juni	9 045	2 512	2 230	1 529	35,80
Juli	9 621	2 682	2 390	1 573	37,92
Augusti	9 041	2 398	2 211	1 756	40,30
September	8 314	2 291	2 083	1 774	38,15
Oktober	7 347	1 948	1 859	1 665	31,97
November	7 551	1 982	1 916	1 739	33,08
December	7 567	2 019	1 916	1 652	30,41
Medelvärde 2011	8 812	2 396	2 191	1 572	35,12

Floation i anrikningsverket i Aitik. Foto: Daniel Olausson, Boliden AB

Diagram 15. Pris- och lagerutvecklingen för koppar vid London Metal Exchange fr.o.m. 2002.
Development of price and stocks for copper at London Metal Exchange from 2002.

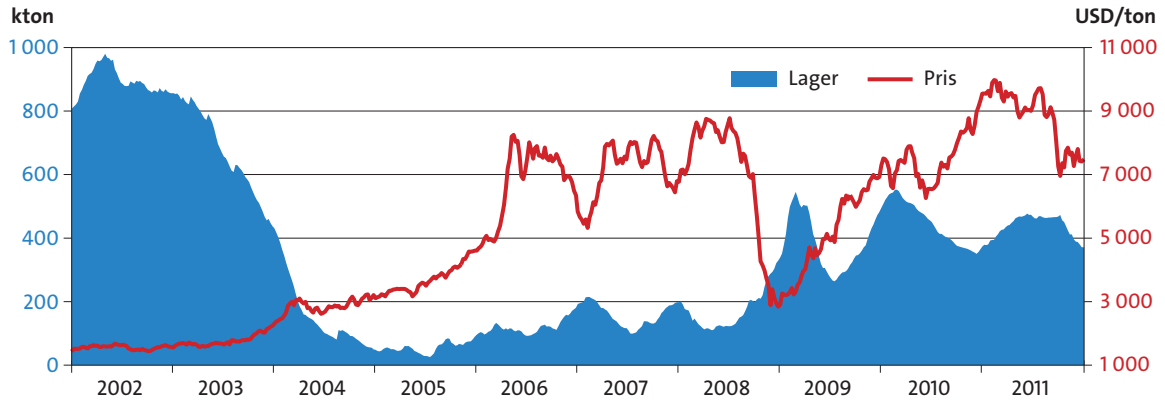

Diagram 16. Pris- och lagerutvecklingen för bly vid London Metal Exchange fr.o.m. 2002.
Development of price and stocks for copper at London Metal Exchange from 2002.

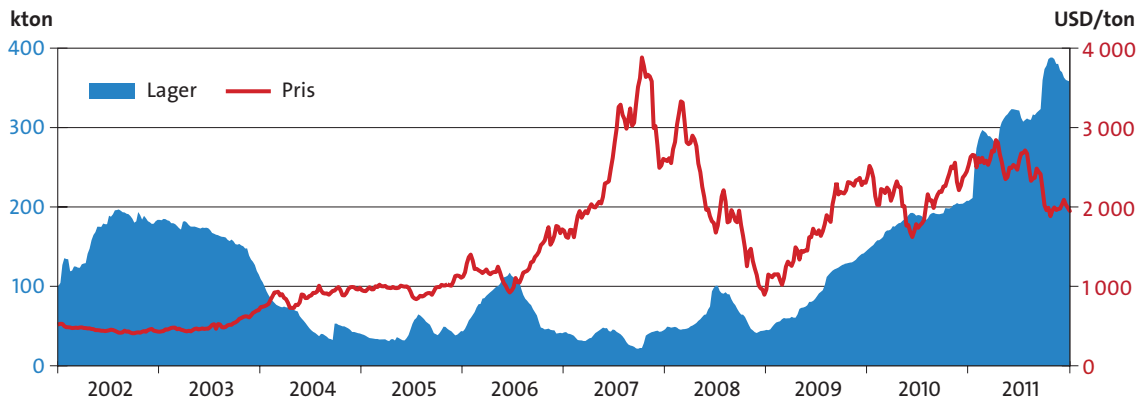

Diagram 17. Pris- och lagerutvecklingen för zink vid London Metal Exchange fr.o.m. 2002.
Development of price and stocks for zinc at London Metal Exchange from 2002.

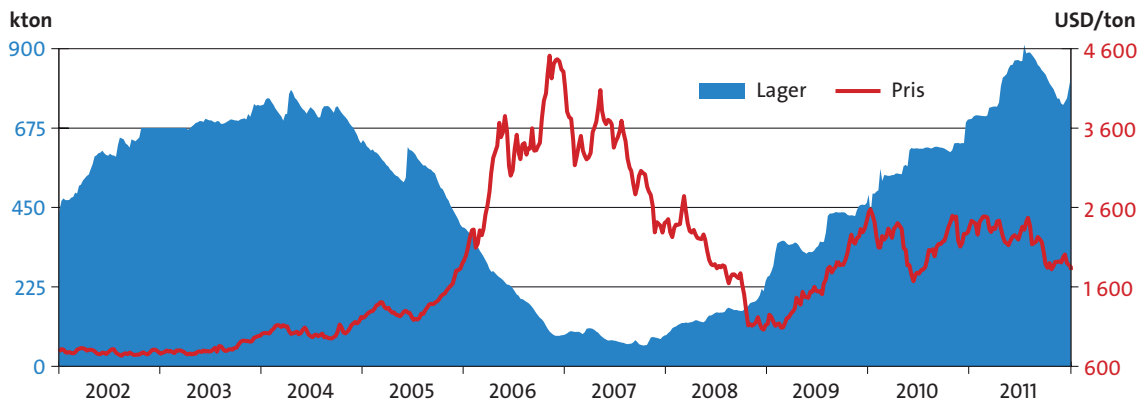

Diagram 18. Prisutvecklingen för guld vid London Bullion Market fr.o.m. 2002.

Development of price for gold at London Bullion Market from 2002.

USD/tr oz

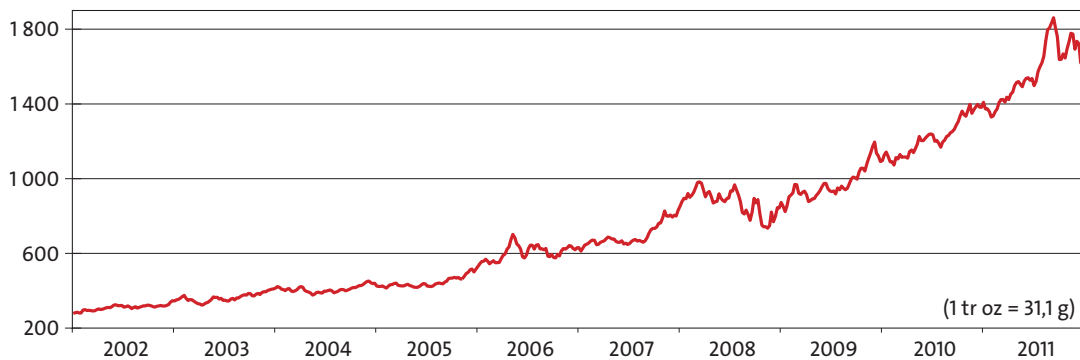

Diagram 19. Prisutvecklingen för silver vid London Bullion Market fr.o.m. 2002.

Development of price for silver at London Bullion Market from 2002.

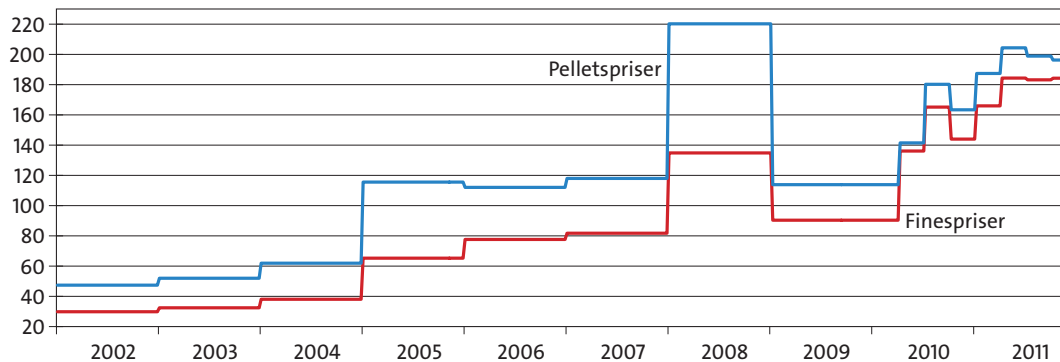
USD/tr oz

Diagram 20. Prisutvecklingen för järnmalm. Kinesiska spotpriser, genomsnittliga kvartalspriser (levererad till kinesisk hamn, järnhalt ca 64 procent).

Development of price for iron ore. Chinese spot prices, average quarterly rates (CFR Main China port, Iron content approx. 64%).

USD/ton

Industrimineral och natursten

Industrial minerals and dimension stone

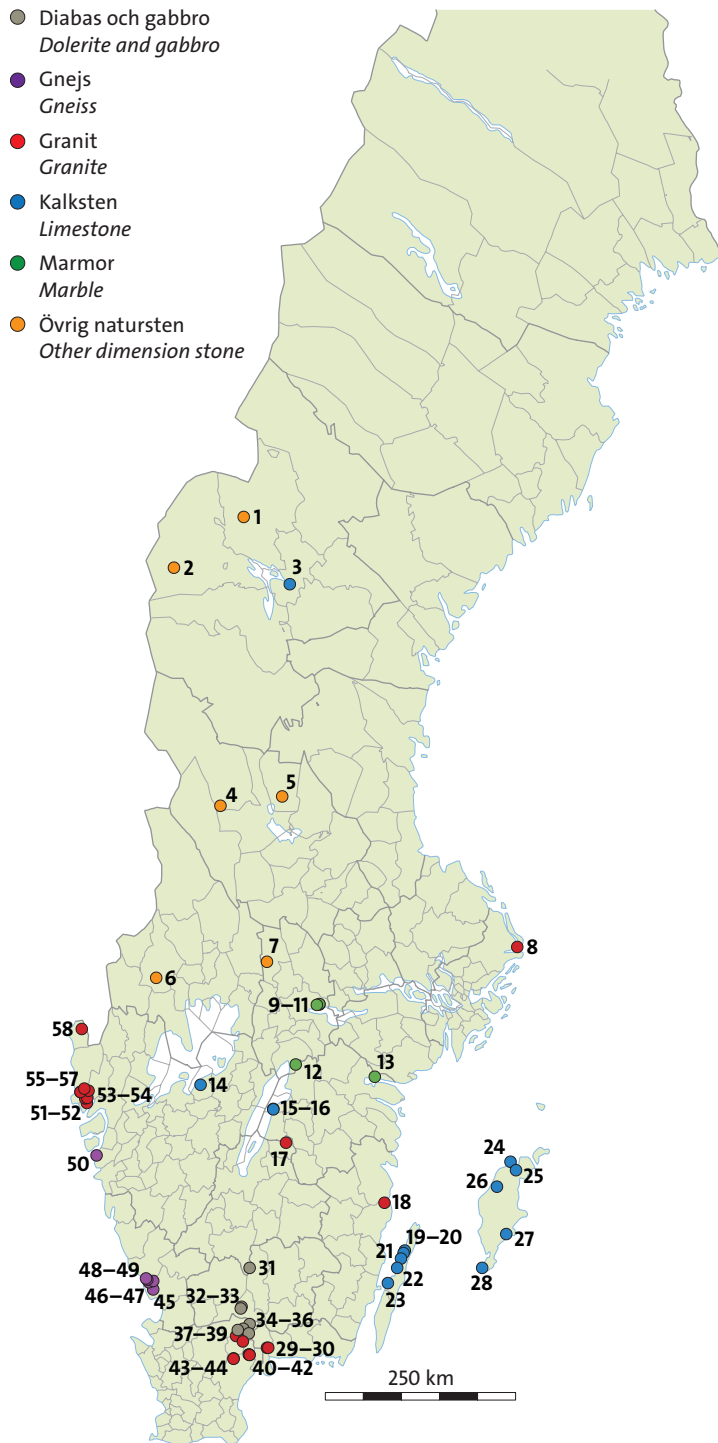

Industrimineral i Sverige 2011.
Industrial minerals in Sweden 2011.

Tabell 22. Täkter för industrimineral med inrapporterad produktion år 2011.

Licensed pits for industrial minerals with reported production 2011.

Nr	Täktnamn	N-koord.	E-koord.	Ort	Mineral/bergart	Företag
1	Masugnsbyn	7497023	801190	Kiruna	Dolomit	LKAB
2	Gunnarslätten	7011119	375222	Åre	Talk/täljsten	Handöls Täljstens AB
3	Kallholn	6781458	484587	Orsa	Kalksten	Nordkalk AB
4	Jutjärns kalkbrott	6760920	513380	Rättvik	Kalksten	SMA Mineral AB
5	Falu koppargruva	6718383	533596	Falun	Järnockra	Stora Kopparbergs Bergslags AB
6	Styggberget	6672976	526924	Smedjebacken	Övr. ind.min.	Ludvika Bergwerk AB
7	Tistbrottet	6642215	587611	Sala	Dolomit	Björka Mineral AB
8	Vittinge	6643746	618885	Heby	Lera	Monier Roofing AB
9	Wappa	6609168	616006	Enköping	Lera	Wienerberger AB
10	Broby	6530895	583511	Flen	Kvartssand	Broby Sand AB
11	N. Allmänningbo (Forshammar)	6624098	528269	Lindesberg	Fältspat	North Cape Minerals AB
12	Fanthyttan	6614324	505425	Storå	Dolomit	Larsbo Kalk AB
13	Gryhyttan	6618082	473342	Hällefors	Skiffer(krossad)	Icopal AB
14	Gåsgruvan	6621877	456602	Filipstad	Kalksten	SMA Mineral AB
15	Björka	6576138	526132	Örebro	Dolomit	Björka Mineral AB
16	Djupviks häradsallmänning	6521310	576279	Katrineholm	Dolomit	Jönåker Häradsallmänning
17	Forsby	6557436	554399	Vingåker	Kalksten	Nordkalk AB
18	Kallerstad	6477225	539019	Linköping	Lera	Svenska Lec AB
19	Kilane (Valön)	6524378	353830	Åmål	Kvartsit	Calderys Nordic AB
20	Ulerud	6526163	352610	Åmål	Kvartsit	Dalbo Kvartsit AB
21	Flåtungebyn	6541120	353878	Åmål	Kvartsit	Vargön Alloys AB
22	Råda	6485917	388676	Lidköping	Kvartssand	Rådasand AB
23	Österplana	6494282	408536	Götene	Kalksten	Thorsbergs Stenhuggeri AB
24	Arnemossen	6490311	406654	Götene	Övr. ind.min.	Brattex Mineral AB
25	Horn	6487279	435538	Skövde	Lera	Horns Tegelbruk
26	Våmb	6472747	430634	Skövde	Kalksten	Cementa AB/Heidelberg Cement
27	Skövde 4:16 Ryd	6476749	430996	Skövde	Diabas	Skanska Sverige AB
28	Berga	6451439	419974	Falköping	Kalksten	SMA Mineral AB
29	Uddagården (Karleby)	6450390	418388	Falköping	Kalksten	Nordkalk AB
30	Baskarp	6430885	450707	Habo	Kvartssand	Askania AB
31	Brogården	6420511	443294	Habo	Kvartssand	Brogårdssand AB
32	Stucks	6421903	736052	Gotland	Kalksten	SMA Mineral AB
33	Stora Vikers	6414085	726936	Gotland	Kalksten	Nordkalk AB
34	Västra brottet, Filehajdar	6404069	721256	Gotland	Kalksten	Cementa AB/Heidelberg Cement
35	Rings 3:1 i Hejnum	6401960	716281	Gotland	Kalksten	Byggnadshyttan på Gotland
36	Albrunna	6243916	589101	Mörbylånga	Kalksten	Cementa AB/Heidelberg Cement
37	Ventlinge	6237180	587551	Mörbylånga	Kalksten	Grönhögens Kalk AB
38	Sternö	6221037	490251	Karlshamn	Diabas	NCC Roads AB/ Sverige Sydväst
39	Ullstorp	6213609	435078	Kristianstad	Kalksten	Önnestads Kalkindustri AB
40	Ignaberga	6219220	428868	Hässleholm	Kalksten	Nordkalk AB
41	Böringekloster	6153372	393110	Svedala	Lera	Bara Mineraler AB

Täkter för natursten i Sverige 2011.
Licensed pits for dimension stone with reported production and delivery 2011.

Tabell 23. Täkter för natursten med inrapporterad produktion och leverans år 2011.

Licensed pits for dimension stone with reported production and delivery 2011.

Idnr	Täktnamn	N-koord.	E-koord.	Komun	Bergart	Företag
1	Nya Finnsäter	7062852	444640	Krokom	Skiffer	Minerva Skiffer AB
2	Gunnarslätten	7011119	375222	Åre	Täljsten	Handöls Täljstens AB
3	Grytan, Vamsta	6996367	491560	Östersund	Kalksten	Ölands Stenförädling AB
4	Mångsbodarna	6773724	424806	Älvdalen	Älvdalskvartsit	Wasasten of Sweden AB
5	Malungsgruvan	6783633	486659	Orsa	Sandsten	Lenners Orsasten
6	Glava (Bråne)	6601045	362598	Arvika	Glimmerskiffer	Glava Skifferbrott, AB
7	Grythyttan	6618082	473342	Nora	Skiffer	Icopal AB
8	Vätöberg	6636219	723359	Norrhälje	Granit	Vätö Stenhuggeri AB
9	Ekeberg 1:1	6576138	526132	Örebro	Marmor/dolomit	Borghamns Natursten AB
10	Ekeberg 1:6	6576540	526327	Örebro	Kalksten(marmor)	Borghamns Natursten AB
11	Skölv 4:2, 1:10	6575910	523835	Örebro	Kalksten(marmor)	Borghamns Natursten AB
12	Nedre Knalla 1:6 & 1:5, Lofallet 1:1	6515982	503266	Askersund	Kalksten(marmor)	Borghamns Natursten AB
13	Oxåker	6504342	582681	Norrköping	Marmor/kalcit	Borghamns Stenförädling AB
14	Österplana	6494282	408536	Götene	Kalksten	Thorsbergs Stenhuggeri AB
15	Bårstad	6471139	481612	Vadstena	Kalksten	Borghamns Stenförädling AB
16	Västerlösa	6470939	481615	Vadstena	Kalksten	Borghamns Natursten AB
17	Kungshult, Bänarp	6437706	494508	Tranås	Granit	Svimpex Granit AB
18	Flivik	6378707	593830	Oskarshamn	Granit	Emmaboda Granit AB
19	Gillberga	6331147	614798	Borgholm	Kalksten	Naturstenskompaniet
20	Stenninge	6328609	613189	Borgholm	Kalksten	Sjöström Stenförädling AB
21	Lofta	6323174	610993	Borgholm	Kalksten	Lars Johanssons Stenhuggeri
22	Alböke	6313663	607298	Borgholm	Kalksten	Mysinge Stenhuggeri AB
23	Greby 9:1	6298234	598079	Borgholm	Kalksten	Anders Unosson
24	Gannarve i Hall	6421222	719151	Gotland	Kalksten	Harald Johansson
25	Norrvinge	6412560	724804	Gotland	Kalksten	Slite Stenhuggeri AB
26	Suderbys	6395850	706205	Gotland	Kalksten	Hans Vistrand
27	Siglajvs	6348702	716024	Gotland	Kalksten	Arnes Maskinstation AB
28	Hallbjäns	6314434	692122	Gotland	Kalksten	Gotlands Kalk & Stenfabrik AB
29	Gränum	6232059	477742	Olofström	Granit	Yngve Johansson
30	Boa 1:2	6232290	479346	Olofström	Granit	Natursten Bo Nilsson
31	Hjortsjö	6311842	459716	Värnamo	Diabas	Svimpex Granit AB
32	Såganäs	6272867	451978	Älmhult	Diabas	Mixment AB
33	Brännhult	6271380	451346	Älmhult	Diabas	Emmaboda Granit AB
34	Duvhult	6255471	460179	Osby	Diabas	Emmaboda Granit AB
35	Hägghult	6250799	453887	Osby	Diabas	Emmaboda Granit AB
36	Cylsboda	6246468	459569	Osby	Diabas	Emmaboda Granit AB
37	Ekeröd	6243829	446896	Östra Göinge	Syenit	Svimpex Granit AB
38	Sporrakulla 1:1	6238164	453812	Östra Göinge	Granit	Emmaboda Granit AB
39	Boalt 1:45, 1:49	6249634	448385	Östra Göinge	Diabas	Svimpex Granit AB
40	Vånga 89:3	6225365	459620	Kristianstad	Granit	Svimpex Granit AB
41	Vånga 2:2 mfl	6225004	460191	Kristianstad	Granit	Emmaboda Granit AB
42	Vånga 23:1-4, 24:2-11	6224587	460491	Kristianstad	Granit	Emmaboda Granit AB
43	Hanaskog (Bokalyckan)	6221278	444478	Östra Göinge	Granit	Naturstenskompaniet
44	Bjälöv	6220731	444443	Kristianstad	Granit	Svimpex Granit AB
45	Plönninge	6289239	363568	Halmstad	Gnejs	Halmstad Gnejs HB
46	Toften	6296395	359296	Halmstad	Gnejs	Kurt Fajersson
47	Bårarp-Nygård	6297763	363478	Halmstad	Gnejs	Emmaboda Granit AB

Idnr	Täktnamn	N-koord.	E-koord.	Komun	Bergart	Företag
48	Åskered	6298844	357618	Halmstad	Gnejs	Mobjer Sten AB
49	Eftra Svenstorp	6299977	356305	Falkenberg	Gnejs	Hallands-Sten AB
50	Tjuvkil 2:157	6422423	305331	Kungälv	Gnejs	Johan Backman
51	Nolby 1:24, Brastads-Häller	6474916	294829	Lysekil	Granit	Stenbrottet i Nolby AB
52	Prästtorp	6485714	288533	Lysekil	Granit	Hallindens Granit AB
53	Vese	6479363	293083	Lysekil	Granit	Leif Nicklasson
54	Broberg	6480158	295246	Lysekil	Granit	Emmaboda Granit AB
55	Bjälkebräcka, Gröv, Skarstad	6487008	296413	Lysekil	Granit	Hallindens Granit AB
56	Valla	6485714	288533	Sotenäs	Granit	Hallindens Granit AB
57	Fålbengsröd	6489056	292190	Sotenäs	Granit	Bohusläns Koop. Stenind. Ek För
58	Nälinge-Vässby, Mällegården	6548618	288793	Strömstad	Granit	Bohusläns Koop. Stenind. Ek För

Tabell 24. Leveranser av i Sverige brutna industrimineralråvaror 2002–2011.

Deliveries of industrial minerals quarried in Sweden 2002–2011.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	kton	kton	kton	kton	kton	kton	kton	kton	kton	kton
Skiffer (krossad)	27	16	15	16	14	18	16	15	14	8
Fältspat (kv/fsp)	37	44	38	30	24	25	22	18	22	30
Dolomit	490	469	476	574	517	575	653	505	396	483
Kalksten (krossad)	8 520	8 600	8 590	8 934	9 061	9 231	8 702	6 696	6 923	7 317
Kvarts/kvartsit	286	126	221	175	104	144	151	56	85	163
Kvartssand	564	605	637	691	744	762	783	579	622	629
Talk/täljsten	20	7	8	7	6	7	4	4	4	3
Diabas	188	180	184	159	153	166	155	160	500	664
Lera	267	253	289	155	311	332	359	293	286	402
Övriga industrimineral	17	18	16	43	6	9	6	8	3	4
Summa industrimineral	10 417	10 318	10 475	10 784	10 941	11 269	10 851	8 334	8 855	9 703

Anmärkning: Uppgifterna baseras på enkätsvar från företagen.

Tabell 25. Uppskattat värde av i Sverige brutna industrimineral (säljbara produkter) åren 2002–2011.

Estimated value of industrial minerals (saleable products) quarried in Sweden 2002–2011.

Bergart eller mineral	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr
Skiffer (krossad)	6	6	6	7	7	9	9	8	8	7
Fältspat (kv/fsp)	31	29	29	23	24	24	20	17	22	26
Dolomit	94	95	95	118	122	127	136	88	118	149
Kalksten	1 641	1 649	1 672	1 647	1 899	1 941	2 210	1 865	2 671	2 859
Kvarts/kvartsit	19	10	17	17	11	16	17	7	13	22
Kvartssand	101	125	113	123	141	143	145	105	141	143
Talk/täljsten	12	8	8	9	10	8	6	8	5	4
Diabas	14	12	14	13	14	15	14	10	38	52
Lera	11	12	12	6	13	14	18	192	178	162
Övriga industrimineral	25	25	24	27	19	18	14	11	16	20
Summa industrimineral	1 955	1 972	1 990	1 992	2 260	2 315	2 589	2 311	3 210	3 444

* Ny beräkningsgrund jämfört med tidigare år.

Tabell 26. Brytning och leveranser av natursten (block och plattor) år 2011.

Quarrying and deliveries of dimension stone in 2011.

Bergart	Antal täkter		Antal företag		Brytning totalt		Levererad natursten		Utbyte*		Värde** av levererad natursten	
	2011	2010	2011	2010	2011 kton	2010 kton	2011 kton	2010 kton	2011 %	2010 %	2011 Mkr	2010 Mkr
Diabas och gabbro	6	7	4	4	264	232	41	31	19	13	80	61
Gnejs	6	5	6	5	159	124	30	19	15	16	30	39
Granit	20	19	10	10	491	434	92	86	19	20	98	104
Kalksten(marmor)	19	16	14	14	53	43	23	16	46	36	26	19
Blocksten övrigt	6	6	6	6	47	35	11	4	24	12	16	15
Summa	57	53	40	39	1 014	868	197	156			250	238
Summa inklusive restprodukter:							1253	757			258	242

* Med utbyte avses leveransens andel av den totala brutna mängden under året.

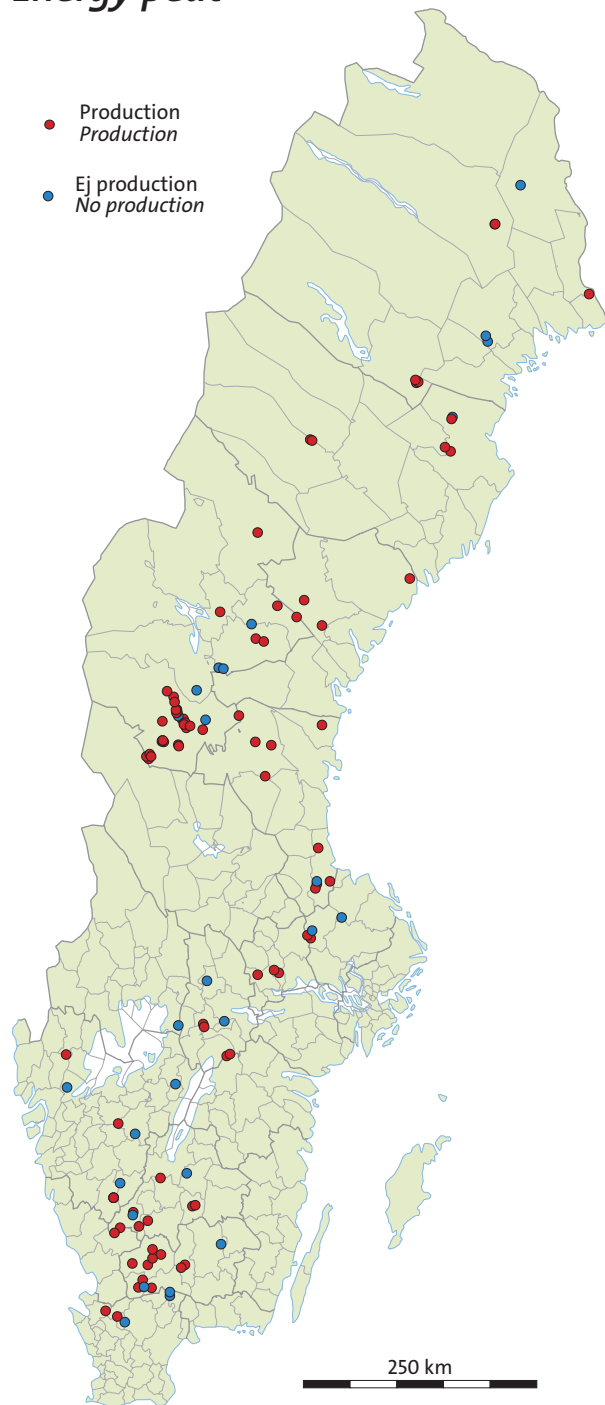
** Delvis uppskattat av SGU.

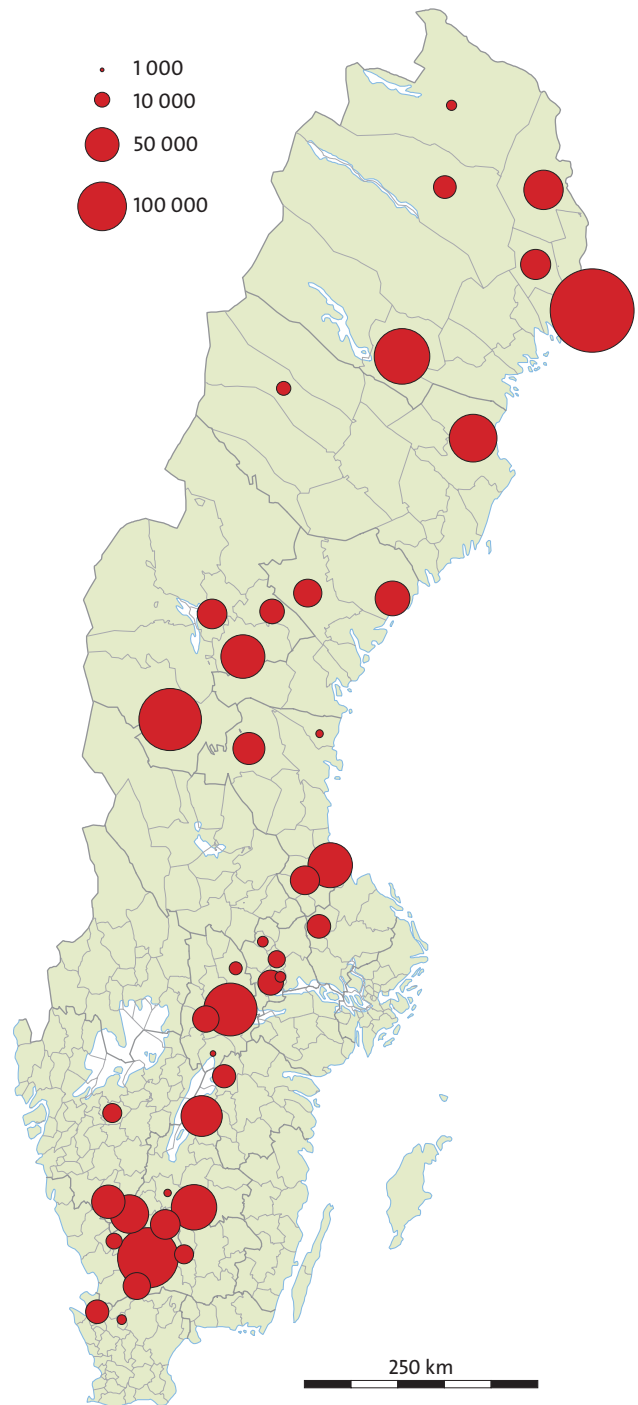
Detalj från Uppsala domkyrkas västportal. Vilplanet (markplanet): Älvdalskvartsit. Portal: Vattholmamarmor. Ljus vägg: Harbonäsmarmor. Sockel: Uppsalagranit med list av trolig Kilaforsgranit. Foto: Sten-Anders Smeds.

Energitorv

Energy peat

Fördelning av gällande torvkoncessioner för energitorv 2011.
 Distribution of existing peat concessions for energy peat for 2011.

Torvproduktion 2011, kubikmeter.
 Peat production 2011, cubic meters.

Tabell 27. Tillstånd enligt lagen om vissa torvfyndigheter och produktion av energitorv år 2011.

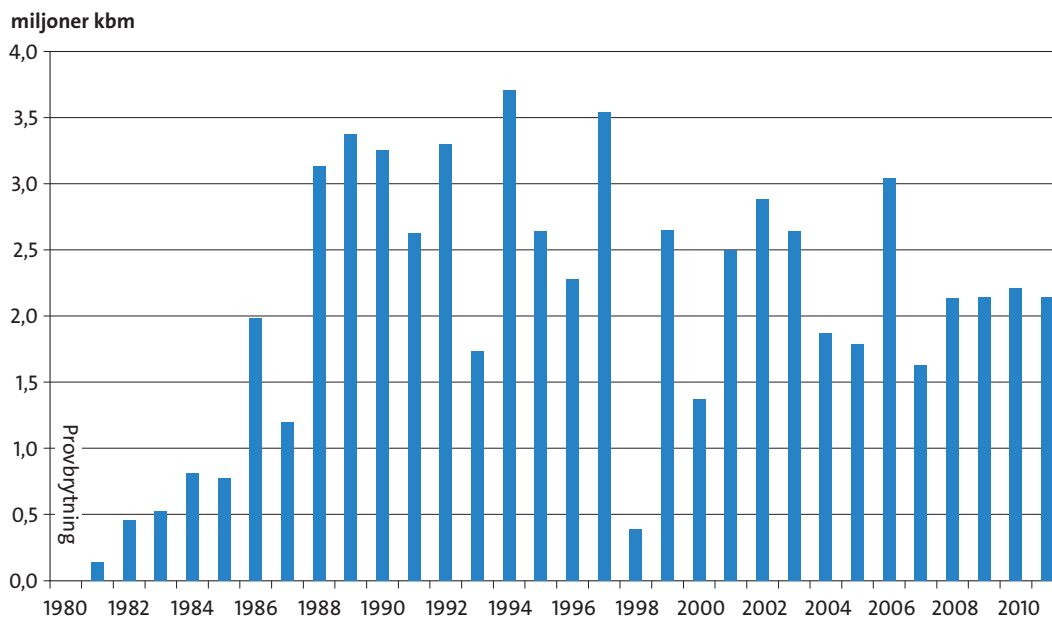
Permits according to the Act on Certain Peat Deposits and Production of Energy peat in 2011.

Län	Koncessionslagda ytor med produktion 2011		Producerad energitorv Kvantitet (tusen kbm)
	Antal	Areal (ha)	
Uppsala	4	760	24
Östergötland	2	393	97
Jönköping	9	1 352	194
Kronoberg	12	1 518	205
Skåne	5	1 035	28
Halland	2	352	12
Västra Götaland	9	1 647	82
Värmland	1	66	0
Örebro	6	1 407	159
Västmanland	4	370	50
Gävleborg	12	2 217	170
Västernorrland	3	1 350	84
Jämtland	42	6 786	318
Västerbotten	7	4 362	151
Norrbotten	11	4 558	565
Summa år 2011	129	28 173	2 139
Summa år 2010	141	29 105	2 213

Totalt bruten energitorvkvantitet år 2011 motsvarar ca 1926 000 MWh (år 2010 ca 1920 000 MWh)

Diagram 21. Till SGU inrapporterad produktion av energitorv 1980–2011.

To SGU reported production of energy peat in 1980–2011.

Riksintressen

National interests

Miljöbalkens tredje och fjärde kapitel innehåller grundläggande bestämmelser för hushållningen med landets mark- och vattenområden. Dessa bestämmelser ska tillämpas vid planering och tillståndsprövning och liknande enligt bl.a. plan- och bygglagen, miljöbalken och minerallagen. Mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Hushållningsbestämmelserna handlar både om bevarandeintressen och om nyttjandeintressen. Det rör sig om mark- och vattenområden som har olika skyddsbehov, t.ex. för att de är känsliga ur ekologisk synpunkt, innehåller värdefulla mineral eller är särskilt lämpliga för industrianläggningar.

Syftet är att redovisa vilka intressen som har särskild betydelse för olika samhällsintressen och som därför ska ges ett försteg framför andra intressen när frågor om markanvändning ska avgöras. Bestämmelserna utgör ett stöd för beslutande organ vid konflikter mellan olika intressen. Information om områden av riksintresse riktar sig till länsstyrelsen och utgör planeringsunderlag som länsstyrelsen och kommunen har att ta hänsyn till i den långsiktiga planeringsprocessen. Områden av riksintresse ska tas in i den kommunala översiktsplanen.

Av 3 kap. 7 § andra stycket miljöbalken framgår att områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material som är av riksintresse ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utvinningen av dessa. Inom sådana områden får kommunerna och de statliga myndigheterna inte planera för eller lämna tillstånd till verksamheter som kan förhindra eller påtagligt försvåra ett utnyttjande av resurserna. Av förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. framgår att SGU efter samråd med Boverket och länsstyrelsen i skriftlig form ska lämna underlag till länsstyrelserna om områden som är av riksintresse avseende ämnen och material för landets materialförsörjning.

LANDETS RIKSINTRESSANTA ÄMNEN OCH MATERIALFYNDIGHETER

Antalet nu gällande riksintressen uppgår till 139 st. Av dessa har hittills (2011-05) 78 st detaljavgränsats och

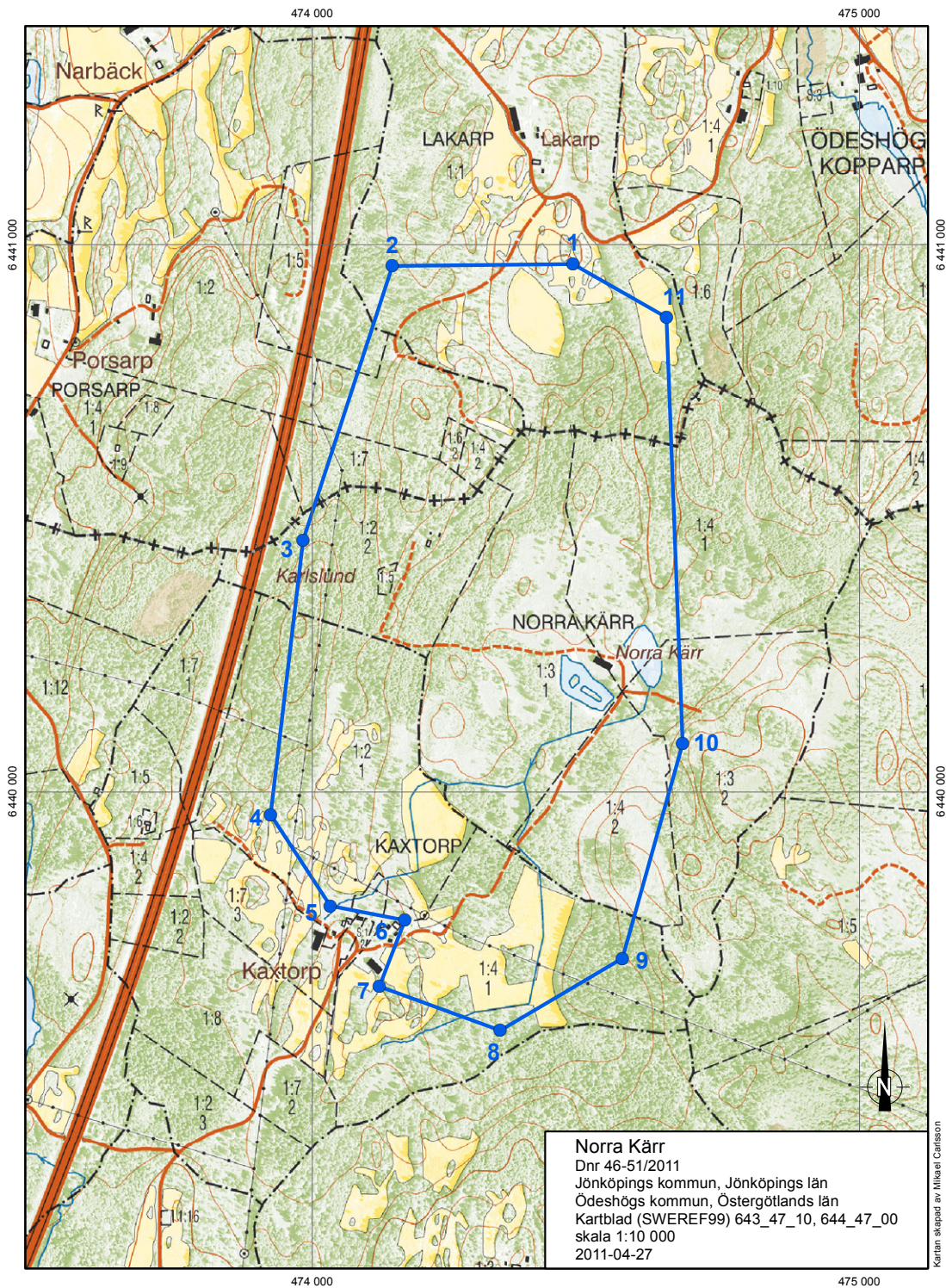
utmärkts på karta. Övriga har lägesbestämts med en centrumkoordinat. SGU arbetar löpande med att detaljavgränsa fyndigheter som hittills endast utmärkts med en koordinatsatt punkt. Dessutom tar SGU initiativ till detaljavgränsning av nyupptäckta fyndigheter.

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV OMRÅDEN AV RIKSINTRESSE

SGU har efter en översyn av de kriterier för utpekanden av riksintressen för värdefulla ämnen och material som har använts under 20 års tid, under våren 2012 beslutat om uppdaterade kriterier för sina beslut om att utse områden av riksintresse. Kriterierna som SGU nu ska använda som underlag för bedömningen av om ett område är riksintressant är följande: ämnet eller materialet ska ha betydelse för samhällets behov och ha speciella egenskaper. Dessa kriterier tillsammans är avgörande för motiveringen av att ett område är riksintressant. Ämnet eller materialet bör även ge förutsättningar för en god resurshushållning. Det ska vara väl undersökt och dokumenterat, och det aktuella området ska vara väl avgränsat.

DETALJAVGRÄNSNING

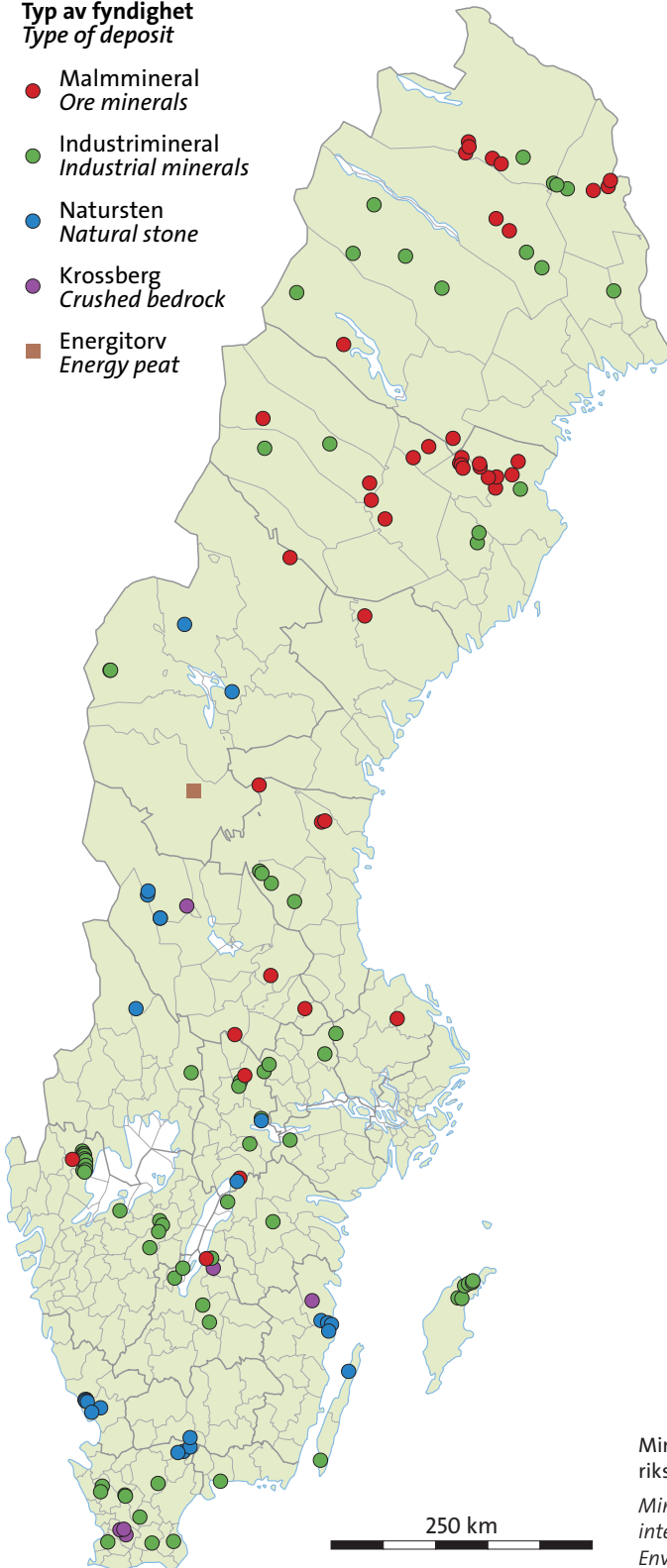
Ett ärende angående detaljavgränsning inleds med framtagande av geologiskt underlagsmaterial för fyndigheten. Därefter besöks vanligen fyndighetens ägare, fyndigheten besiktigas och en preliminär avgränsning tas fram. Faktorer som beaktas är fyndighetens betydelse för landets försörjningsberedskap, hur väldokumenterad fyndigheten är, fyndighetens speciella materialegenskaper samt unika naturtillgångar. Avgränsningen görs utifrån ett mycket långsiktigt perspektiv på ca 50–100 år. Efter kartritning och koordinatsättning med arealberäkning remitteras förslaget på avgränsning av fyndigheten till länsstyrelsen och Boverket. Beroende på vad remissinstanserna har för synpunkter kan ytterligare justering av förslaget aktualiseras. Därefter lämnar SGU uppgifterna till berörd länsstyrelse i form av ett beslut.

Riksintressant fyndighet i Jönköpings och Östergötlands län, enligt 3 kap. 7 § andra stycket, miljöbalken.
 Deposit of national interest in the Jönköping and Östergötland counties, according to Chapter 3, 7§ second paragraph,
 the Swedish Environmental Code.

Typ av fyndighet
Type of deposit

- Malmmineral
Ore minerals
- Industrimineral
Industrial minerals
- Natursten
Natural stone
- Krossberg
Crushed bedrock
- Energitorv
Energy peat

Mineralfyndigheter av
riksintresse enligt miljöbalken.

*Mineral deposits of national
interest according to the Swedish
Environmental Code.*

Tabell 28. Riksintressanta fyndigheter per län.
Mineral deposits of national interest, per county.

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar
Uppsala län					
C 1. Dannemora*	Östhammar	Järnmalm	6 677 845	658 254	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Södermanlands län					
D 1. Forsby*	Vingåker	Kalksten	6 557 436	554 399	Filler i bl. a. pappersindustrin
Östergötlands län					
E 1. Lemunda	Motala	Sandsten	6 496 181	494 207	Råvara för glastillverkning
E 2. Gärstad*	Linköping	Lera	6 477 225	539 019	Råvara för lättklinkertillverkning
Jönköpings län					
F 1. Norra Kärr*	Jönköping	Alkalina bergarter	6 440 965	474 476	Innehåller sällsynta jordartsmetaller
F 2. Adelöv-Nostorp*	Tranås	Porfyr	6 430 844	480 795	För krossändamål
F 3. Karsbo-Fåglarp*	Nässjö	Kvartsit	6 394 445	471 233	Råvara för glas- och metallurgisk industri
F 4. Hjärtsöla-Almesåkra-Norrgård*	Nässjö	Kvartsit	6 378 030	477 825	-"
R 6. Brogården*	Habo	Specialsand	6 420 600	443 232	Råvara för tillverkning av eldfast material, filtersand till vattenrening
R 7. Baskarp*	Habo	Specialsand	6 430 892	451 306	Specialsand för gjuterier och glas-fibertillverkning
Kalmar län					
H 1. Stormandebo	Västervik	Porfyr	6 400 368	578 376	Krossberg, hög kvalitet
H 2. Tribbhult	Västervik	Granit	6 380 928	587 155	Byggnads- och monumentsten
H 3. Flivik	Oskarshamn	Granit	6 378 707	593 830	-"
H 4. Hökhult	Oskarshamn	Granit	6 376 949	597 300	-"
H 5. Götebo	Oskarshamn	Granit	6 370 671	594 775	-"
H 6. Gillberga*	Borgholm	Kalksten	6 331 097	614 779	-"
H 7. Albrunna*	Mörbylånga	Kalksten	6 243 976	588 271	Råvara för specialcement
Gotlands län					
I 1. Filehajdar*	Gotland	Kalksten	6 404 793	720 827	Råvara för cementindustrin
I 2. Västra brottet*	Gotland	Kalksten	6 403 914	725 067	Råvara för cementindustrin
I 3. Storugns-Klinthagen*	Gotland	Kalksten	6 416 818	727 203	Insatsråvara för kemisk industri, järn- och stålindustri
I 4. Fleringe*	Gotland	Kalksten	6 419 025	731 126	Kalk- och kalkbrukstollverkning
I 5. Rute*	Gotland	Kalksten	6 420 137	734 713	Insatsråvara för kemisk industri, järn- och stålindustri
I 6. Stucks*	Gotland	Kalksten	6 421 625	735 600	Insatsråvara för kemisk industri, järn- och stålindustri
Blekinge län					
K 1. Sternö*	Karlshamn	Diabas	6 222 391	490 540	Råvara vid mineralullstillverkning
Skåne län					
L 1. Hägghult*	Osby	Hyperit/Diabas	6 250 799	453 887	Byggnads- och monumentsten
L 2. Duvhult*	Osby	Hyperit/Diabas	6 255 470	460 129	-"
L 3. Boalt	Östra Göinge	Hyperit/Diabas	6 249 634	448 353	-"
L 4. Vånga*	Kristianstad	Granit	6 264 565	460 023	Byggnads- och monumentsten
L 5. Ignaberga*	Hässleholm	Kalksten	6 219 023	429 120	Industriråvara (hög kvalitet)

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar	
L 6.	Måsalycke*	Tomelilla	Anatas	6 162 687	445 369	Råvara färg- och gjuteriindustrin
L 7.	Billinge*	Klippan	Kaolin	6 207 451	396 870	Råvara i pappersindustrin
M 1.	Kvarnby*	Malmö	Kritkalksten	6 161 488	380 814	Filler (särskilt beslut tidigare)
M 2.	Bjuv	Bjuv	Lera	6 215 687	374 635	Eldfast lera
M 3.	Önnemo*	Lund	Gnejs	6 168 692	398 721	Viktig bergtäkt
M 4.	Hardeberga/Rögle*	Lund	Kvartsitisk sandsten	6 173 619	392 667	Vägbyggnadsändamål
M 5.	Lyby	Hörby	Kvartsitisk sandsten	6 185 839	412 015	Industriråvara (hög kvalitet)
M 7.	Bjuv/Åstorp	Bjuv/Åstorp	Lera	6 210 374	373 248	Klinkrande lera
M 8.	Billinge*	Eslöv/Höör	Kaolinlera	6 206 657	397 279	Råvara i pappersindustrin
M 9.	Eriksdal*	Sjöbo	Kvartssand	6 160 491	424 104	Kvalificerade industriändamål
M 10.	Skrylle*	Lund	Kvartsitisk sandsten	6 173 960	396 161	Vägbyggnadsändamål
Hallands län						
N 1.	Vreda	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 300 900	358 244	Byggnads- och monumentsten
N 2.	Svenstorp	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 299 937	357 105	.."
N 3.	Vastad*	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 300 897	357 124	.."
N 4.	Åskered	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 299 700	358 208	.."
N 5.	Åskered	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 299 043	357 616	.."
N 6.	Bårarp	Halmstad	Hallandsgnejs	6 298 360	358 973	.."
N 7.	Nannarp	Halmstad	Hallandsgnejs	6 292 519	372 235	.."
N 8.	Tiarp	Halmstad	Hallandsgnejs	6 288 568	363 486	.."
Västra Götalands län						
P 1.	Dalen	Bengtsfors/Åmål	Kvartsit	6 544 116	351 154	Basråvara inom ferroleg.ind., eldfasta, keramiska produkter samt specialsten till industrin
P 2.	Tansjön	Bengtsfors/Åmål	.."	6 541 566	351 894	.."
P 3.	Fengerfors	Åmål	.."	6 541 577	352 803	.."
P 4.	Fröskog	Åmål	.."	6 540 127	353 541	.."
P 5.	Korpeknatten	Bengtsfors/Åmål	.."	6 536 745	353 282	.."
P 6.	Norra Kuvetjärnet	Åmål	.."	6 534 903	354 683	.."
P 7.	Fjällen-Dalberget	Åmål	.."	6 530 073	354 501	.."
P 8.	Kilane	Åmål	.."	6 526 030	354 850	.."
P 9.	Valön	Åmål	.."	6 523 659	353 889	.."
P 10.	Livarebo-Ulerud*	Mellerud/Åmål	.."	6 525 077	352 123	.."
P 11.	Dingelvik	Bengtsfors	Koppar, silver	6 535 827	341 799	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
R 1.	Billingsyd*	Skövde	Diabas	6 476 894	428 066	Råvara vid mineralullstillverkning
R 2.	Våmb*	Skövde	Kalksten	6 472 427	430 618	Råvara för cementindustrin
R 3.	Råda*	Lidköping	Specialsand	6 485 917	388 676	Specialsand för gjuterier Filtersand till vattenrening
R 4.	Rådene*	Skövde	Kalksten	6 466 089	427 196	Råvara för cementindustrin
R 5.	Uddagården*	Falköping	Kalksten	6 450 390	418 388	.."
Värmlands län						
S 1.	Gåsgruvan*	Filipstad	Kalksten	6 621 818	456 714	Råvara i pappersindustrin. Metallurgisk industri och miljöändamål
S 2.	Hålsjöberg*	Torsby	Kyanit	6 684 185	402 066	Byggnadssten, aluminiumråvara och keramisk råvara

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar	
Örebro län						
T 1.	Zinkgruvan*	Askersund	Zinkblände, blyglans, silver	6 519 414	506 023	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
T 2.	Forshammar	Lindesberg	Fältspat, kvarts	6 624 048	528 249	Råvara keramiska industrin
T 3.	Hällabrottet	Kumla	Sandsten	6 553 214	515 212	Råvara till byggmaterial
T 4.	Björkaverken/Glanshammar*	Örebro	Dolomitmarmor	6 578 336	526 005	Hög kvalitet, filler
T 5.	Brännlyckan	Askersund	Marmor	6 515 982	503 266	Byggnadssten (Kolmårdstyp)
T 6.	Lillkyrka*	Örebro	Marmor	6 576 239	526 230	Byggnadssten (Ekebergstyp)
T 7.	Smedsjön och Dykatorp*	Lindesberg	Kalksten, dolomit	6 612 940	804 392	Metallurgisk industri
T 7.	Larsbo*	Lindesberg	Kalksten, dolomit	6 614 071	505 179	Metallurgisk industri
T 8.	Lovisa*	Lindesberg	Zink och blymalm	6 620 487	509 479	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Västmanlands län						
U 1.	Höjderna	Skinnskatteberg	Fältspat	6 631 405	533 158	Industrimineral
U 2.	Tistbrottet	Sala	Dolomit	6 642 215	587 611	Filler
U 3.	Banmossen	Heby	Wollastonit	6 662 492	598 461	Keramisk industri
Dalarnas län						
W 1.	Garpenbergsgruvorna*	Hedemora	Zinkblände, blyglans, silver	6 686 512	567 826	Mineraliskt ämne enl. minerallagen blyglans, silver
W 3.	Falu gruva	Falun	Kopparkis	6 718 383	533 596	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
W 4.	Mångsbodarna	Älvdalen	Sandsten (kvartsit)	6 773 724	424 806	Byggnads- och monumentsten
W 5.	Mjågen	Älvdalen	Porfyr	6 785 635	450 398	Vägmateriäl av hög kvalitet
W 6.	Grängesberg	Älvdalen	Järnmalm	6 660 186	499 519	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
W 7.	Mångsbodarna	Älvdalen	Dalsandsten	6 773 584	424 894	Byggnads och monumentsten
W 8.	Billingsåsen	Älvdalen	Dalsandsten	6 796 007	411 992	"-
W 9.	Vanfjället (Lövnäs)	Älvdalen	Dalsandsten	6 799 620	412 700	"-
Gävleborgs län						
X 1.	Enåsen	Ljusdal	Guld	6 905 258	520 289	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
X 2.	Kringelgruvan*	Ovanåker	Grafit	6 808 683	532 954	Smörjmedel och elektroder
X 3.	Gropabo*	Ovanåker	Grafit	6 820 622	521 761	"-
X 4.	Månsberg*	Ovanåker	Grafit	6 791 524	556 155	"-
X 5.	Mattsmyra*	Ovanåker	Grafit	6 818 393	523 954	"-
X 6.	Brickagruvan*	Hudiksvall	Järn , vanadin	6 869 738	581 915	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
X 7.	Bläckmyran*	Hudiksvall	Järn , vanadin	6 870 457	584 788	"-
Jämtlands län						
Z 1.	Handöl	Åre	Täljsten	7 015 963	372 463	Talkproduktion
Z 2.	Rödberget/Handöl	Åre	Olivin	7 015 971	373 162	Tillsats i järn- och stålindustrin
Z 3.	Brunflo	Östersund	Kalksten	6 996 481	492 658	Byggnadssten
Z 4.	Rönnöfors	Krokoms	Skiffer	7 061 855	444 853	Byggnadssten
Z 5.	Östra Tönningflon*	Härjedalen	Torv	6 898 267	455 967	Energimineral
Z 6.	Granberget*	Strömsund	Sulfidmalm	7 128 446	547 573	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Västernorrlands län						
Y 1.	Rockliden*	Örnsköldsvik	Sulfidmalm	7 072 946	618 658	Mineraliskt ämne enl. minerallagen

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar	
Västerbottens län						
AC 1.	Långdal	Skellefteå	Zinkblände, blyglans, guld och silver	7 199 265	747 933	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
AC 2.	Åkulla / Kankberg*	Skellefteå	Zinkblände, blyglans, kopparkis, guld och silver	7 209 245	748 807	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
AC 3.	Björkdal*	Skellefteå	Guld	7 213 261	764 402	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
AC 4.	Renström	Skellefteå	Kopparkis, zinkblände,	7 209 671	740 651	.-"
AC 5.	Åkerberg	Skellefteå	Guld	7 225 446	770 197	.-"
AC 6.	Holmtjärn	Norsjö	Zinkblände, kopparkis	7 228 662	714 692	.-"
AC 7.	Kristineberg*	Lycksele	Zinkblände, kopparkis, blyglans, guld och silver	7 228 056	667 278	.-"
AC 8.	Kittelfjäll	Vilhelmina	Olivin	7 235 117	521 574	Tillsats i järnmalmspellets
AC 9.	Granlidknösen	Storuman	Flusspat	7 240 577	585 036	Flussmedel
AC 10.	Varuträsk	Skellefteå	Pegmatit	7 198 617	772 449	Innehåller sällsynta jordartsmetaller
AC 11a.	Repsjömyran	Vindeln	Diatomit	7 145 452	730 720	Kiselgur
AC 11b.	Gåstjärn	Vindeln	Diatomit	7 155 023	732 473	Kiselgur
AC 12a.	Maurliden*	Norsjö	Zinkblände, kopparkis, guld och silver	7 222 898	712 406	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
AC 13.	Storliden*	Malå	Zinkblände, kopparkis, guld och silver	7 239 127	682 043	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
AC 14.	Svartliden*	Storuman och Lycksele	Guld	7 185 935	626 203	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
AC 15.	Fäboliden*	Lycksele	Guld	7 167 708	640 256	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
AC 16.	Stortjärnhobben*	Storuman	Guld	7 202 540	624 506	.-"
AC 17.	Maurliden Östra*	Norsjö	Zinkblände, kopparkis, blyglans, guld och silver	7 221 594	714 037	.-"
AC 18.	Älgträsk*	Skellefteå	Kopparkis, guld	7 219 384	732 938	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
AC 19.	Ägliden*	Skellefteå	Kopparkis, guld	7 222 984	731 892	.-"
AC 20.	Norrleden*	Norsjö	Kopparkis, zinkblände	7 218 332	716 160	.-"
AC 21.	Rönnbäcken*	Storuman	Nickel	7 264 510	519 514	.-"
Norrbottens län						
BD 1.	Laisvall	Arjeplog	Blyglans, silver	7 338 214	597 680	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
BD 2.	Aitik*	Gällivare	Kopparkis, guld	7 451 772	758 482	.-"
BD 3.	Malmberget*	Gällivare	Järnmalm	7 463 198	745 186	.-"
BD 4.	Pahtohavare	Kiruna	Kopparkis	7 527 340	714 585	.-"
BD 5.	Viscaria	Kiruna	Kopparkis	7 538 421	717 060	.-"
BD 6.	Kiruna*	Kiruna	Järnmalm	7 533 282	717 827	.-"
BD 7.	Mertainen*	Kiruna	Järnmalm	7 526 617	742 167	.-"
BD 8.	Gruvberget och Leveäniemi, Svappavaara*	Kiruna	Järnmalm	7 517 577	752 178	.-"
BD 9.	Nunasvaara	Kiruna	Grafit	7 523 675	770 845	Filler, smörjmedel, elfasta produkter
BD 10.	Masugnsbyn*	Kiruna	Dolomit	7 498 822	801 166	Tillsats i järnmalmspellets
BD 11.	Masugnsbyn	Pajala	Grafit	7 497 362	804 185	Filler, smörjmedel, elfasta produkter
BD 12.	Lautakoski	Pajala	Täljsten	7 493 599	814 733	Råvara för pappersindustrin

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar
BD 13. Äpartjåkka	Jokkmokk	Magnesit	7 475 642	625 595	Råvara för eldfast tegel
BD 14. Purnu	Gällivare	Olivin	7 430 697	775 654	Tillsats i järnmalmspellets
BD 15. Rakas	Jokkmokk	Magnesit	7 427 292	605 427	Råvara för eldfast tegel
BD 16. Lantanjarkka	Jokkmokk	Wollastonit	7 425 458	656 840	Filler, keramisk råvara
BD 17. Niilivaara	Gällivare	Fältspat	7 415 694	790 747	Till glas- och keramisk industri
BD 18. Norvijaur	Jokkmokk	Kalksten	7 394 431	692 934	Lämplig för järn, stål- och pappers-industrin
BD 19. Raitajärvi	Övertorneå	Grafit	7 394 111	861 522	Grovfällig, elektrod tillverknink
BD 20. Pajeb*	Arjeplog	Kvarts	7 388 598	551 013	Råvara optiska kablar, fiberoptik
BD 21. Eva-Svartliden*	Arvidsjaur	Sulfidmalm	7 247 447	706 005	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
BD 22. Pellivuoma*	Pajala	Järnmalm	7 492 534	840 058	-"
BD 23. Sahavaara*	Pajala	Järnmalm	7 496 539	854 819	-"
BD 24. Tapuli*	Pajala	Järnmalm	7 502 155	856 707	-"

* = detaljavgrensad

Engelsk ordlista

List of terms

A

andel	share
andra järnframställningsverk	other iron works
antal	number
anrikning	dressing
arbetarpersonal	workers
arbetsställe	establishment
art	kind, sort

B

bearbetningskoncession	exploitation concession
bergart	kind of rock
bergmästardistrikt	district of inspector of mines
bergverk(en)	metal and mining industry
blocksten och plattor	dimension stone
bly	lead
bortlämnade lönearbeten	contract and commission work done by others
brytning	mining, quarrying, extraction

D

dagbrott	open pit
direkt användbar malm	directly applicable ore

E

ekonomisk	economic
energitorv	energy peat
enskild	private
erhållen	received

F

fastställd(a)	fixed
flotation	flotation
fosfor	phosphorus
fosforhalt	content of phosphorus
framställning	production, manufacture
fyndighet	deposit
fördelning	distribution
förädlingsvärde	value added

G

genomsnittlig	average, mean
gruva	mine
gruvfält	mine-area
gruvidkare	mining practitioners
gråberg	rock
göt	ingots
götstål, råstål	crude steel

H

halt	content
hela	whole

I

ickejärnmalm	non-ferrous ore
ickejärnmetall	non-ferrous metal
igensättningsbrytning	back-fill mining

J

järn	iron
järnhalt	iron content
järnmalm	iron ore
järnmalmsgruvor	iron ore mines
järnmalmslig	concentrates of iron ore
järnmalm (sovråd)	iron ore (sorted)
järn- och stålframställning	production of iron and steel
järnverk	ironworks

K

kalk	lime
kapacitet	capacity
kostnad	cost
krossa	crush
kulsinter	pellets

L

lager	stocks
leverera	deliver
län	county

M

magnetisk	magnetic
malm	ore
mangan	manganese
material	material
medelhalt	average content
medelvärde	average value
män	men

N

natursten	dimension stone
näringsgren (detaljgrupp)	sub-group of industries

T

täkt	pit
torv	peat

P

pallbrytning	benching
--------------	----------

periodisk produktion	periodical production	tjänstemän total(t)	salaried employees totally
R		U	
redovisa	report on	utmål	staked claim
råvara	raw material	ugn	furnace, kiln, retort
S		under jord	underground
sinter	sinter	undersökningstillstånd	exploration permit
skivpallbrytning	sub-level stoping	uppfodring	haulage
slig	concentrate(s)	uran	uranium
smältning	smelting	V	
stenbearbetning	manufacture of stone products	verk	plant, works
stenbrytning	quarrying of stone	värde	value
styckemalm	ore in lumps	Z	
summa	sum	zink	zinc
svavelhalt	content of sulphur	Å	
svavelkis	iron pyrites	år	year
T		års-, årlig	annual
tillgångar	assets	Ä	
tillsats	added ingredient	ägare	owner
tillverkning	manufacture, production	ändamål	purpose
timme (timmar)	hour (-s)		

SGUs periodiska publikationer

1985:1	Koppar	1997:1	Mineralmarknaden, januari 1997 (Tema Guld)
1986:1	Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1984	1997:2	Bergverksstatistik 1996
1986:2	Platinagruppens metaller	1997:3	Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1996
1986:3	Guld. Marknad, priser, produktion etc	1997:4	Järnmalmnsrevy 1996
1987:1	Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1985	1998:1	Bergverksstatistik 1997
1987:2	Bergverksstatistik 1978-1984	1998:2	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 1997
1987:3	Berg och malm i Örebro län	1998:3	Järnmalmnsrevy 1997
1987:5	Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1986	1998:4	Industriella mineral och bergarter – en branschutredning
1988:1	Järnmalmnsrevy 1987	1999:1	Bergverksstatistik 1998
1988:2	Mineralmarknaden, maj 1988	1999:2	Mineralmarknaden, juni 1999 (Tema Titan)
1988:3	Bergverksstatistik 1986	1999:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 1998.
1988:4	Mineralmarknaden, september 1988	1999:4	Mineralmarknaden, december 1999 (Tema Silver)
1988:5	Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1987	2000:1	Bergverksstatistik 1999
1989:1	Mineralmarknaden, januari 1989 (Tema Platina)	2000:2	Naturgrus eller morän
1989:2	Bergverksstatistik 1987	2000:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 1999
1989:3	Järnmalmnsrevy 1988	2000:4	Mineralmarknaden, december 2000 (Tema Magnesium)
1989:4	Mineralmarknaden, maj 1989 (Tema Diamanter)	2001:1	Bergverksstatistik 2000
1989:5	Mineralmarknaden, september 1989 (Tema Volfram)	2001:2	Mineralmarknaden, juni 2001 (Tema Platinametallerna)
1990:1	Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1988	2001:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2000
1990:2	Mineralmarknaden, februari 1990 (Tema Sällsynta Jordartsmetaller)	2001:4	Mineralmarknaden, december 2001
1990:3	Mineralmarknaden, juni 1990 (Tema Litium)	2002:1	Mineralmarknaden, april 2002 (Tema Järnmalm)
1990:4	Bergverksstatistik 1988 och 1989	2002:2	Bergverksstatistik 2001
1990:5	Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1989	2002:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2001.
1990:6	Mineralmarknaden, november 1990 (Tema: Irak/Kuwait; Kina)	2002:4	Mineralmarknaden, november 2002 (Tema Stål)
1991:1	Mineralmarknaden, februari 1991 (Tema Krom)	2003:1	Bergverksstatistik 2002
1991:2	Mineralmarknaden, juni 1991 (Tema Kvicksilver)	2003:2	Mineralmarknaden, juni 2003 (Tema Indium, gallium & germanium)
1991:3	Bergverksstatistik 1990	2003:3	Mineralmarknaden, september 2003 (Tema Uran)
1991:4	Järnmalmnsrevy 1989-1990	2003:4	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2002
1991:5	Mineralmarknaden, september 1991 (Tema Tenn)	2003:5	Mineralmarknaden, december 2003 (Tema Koppar)
1991:6	Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1990	2004:1	Bergverksstatistik 2003
1992:1	Mineralmarknaden, februari 1992 (Tema Kobolt)	2004:2	Mineralmarknaden, juni 2004
1992:2	Järnmalmnsrevy 1991	2004:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2003
1992:3	Mineralmarknaden, juni 1992 (Tema Mangan)	2004:4	Mineralmarknaden, oktober 2004
1992:4	Bergverksstatistik 1991	2004:5	Mineralmarknaden, december 2004 (Tema Zink)
1992:5	Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1991	2005:1	Mineralmarknaden, april 2005 (Tema Aluminium)
1992:6	Mineralmarknaden, december 1992 (Tema Industrimineral)	2005:2	Bergverksstatistik 2004
1993:1	Mineralmarknaden, maj 1993 (Tema Zink)	2005:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2004
1993:2	Järnmalmnsrevy 1992	2005:4	Mineralmarknaden, oktober 2005 (Tema Arsenik)
1993:3	Mineralmarknaden, november 1993 (Tema Nickel)	2006:1	Mineralmarknaden, maj 2006 (Tema Bly)
1994:1	Mineralmarknaden, mars 1994 (Tema Molybden)	2006:2	Bergverksstatistik 2005
1994:2	Järnmalmnsrevy 1993	2006:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2005
1994:3	Bergverksstatistik 1992	2006:4	Mineralmarknaden, dec 2006 (Tema Niob och tantal)
1994:4	Mineralmarknaden, juni 1994 (Tema Koppar)	2007:1	Mineralmarknaden, april 2007 (Tema Nickel)
1994:5	Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1992	2007:2	Bergverksstatistik 2006
1994:6	Bergverksstatistik 1993	2008:1	Mineralmarknaden, mars 2008 (Tema Wolfram)
1994:7	Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1993	2008:2	Bergverksstatistik 2007
1994:8	Mineralmarknaden, december 1994 (Tema Aluminium)	2008:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2007
1995:1	Mineralmarknaden, mars 1995 (Tema Zirkonium)	2008:4	Mineralmarknaden, december 2008 (Tema: Molybden)
1995:2	Bergverksstatistik 1994	2009:1	Bergverksstatistik 2008
1995:3	Järnmalmnsrevy 1994	2009:2	Mineralmarknaden, juni 2009 (Tema Litium)
1995:4	Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1994	2009:3	Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2008
1995:5	Mineralmarknaden, oktober 1995 (Tema Bly)	2009:4	Mineralmarknaden, december 2009 (Tema: Guld)
1995:6	Mineralmarknaden, december 1995 (Tema Selen och Tellur)	2010:1	Bergverksstatistik 2009
1996:1	Mineralmarknaden, mars 1996 (Tema Diamanter)	2010:2	Grus, sand och krossberg 2009
1996:2	Bergverksstatistik 1995	2011:1	Mineralmarknaden, april 2011 (Tema: Specialmetaller)
1996:3	Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1995	2011:2	Bergverksstatistik 2010
1996:4	Mineralmarknaden, juni 1996 (Tema Diamanter del II)	2012:1	Mineralmarknaden, juni 2011 (Tema: Järn)
1996:5	Järnmalmnsrevy 1995		

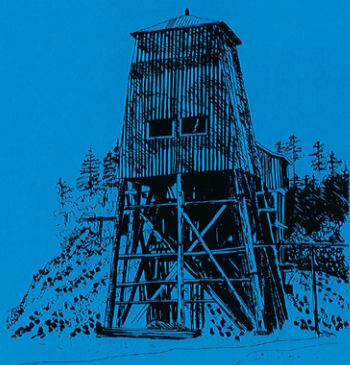
SGUs periodiska publikationer kan rekvideras från Lars Norlin på direkttelefon 018-179355 (fax 018-179210) eller via SGUs kundtjänst, tel: 018-179200.

SGU
Sveriges Geologiska Undersökning

Bergverksstatistik 1988–1989

*Statistics of the Swedish mining
industry 1988–1989*

SGU PM 1990:4

Teckningen på rapporten visar en typisk gruvlave som fanns i Bergslagen vid mindre gruvor under början av 1900-talet. Den användes i många år som symbol för Mineralbyrån vid SGU som bl.a. ansvarade för Bergverksstatistiken på 1980-talet. Från och med i år ansvarar gruvnäringsenheten vid SGU för statistikpublikationer och andra gruvnäringsrelaterade ärenden.

Sveriges geologiska undersökning www.sgu.se

Huvudkontor:
Villavägen 18
Box 670
751 28 Uppsala
018-17 90 00

Filialkontor:
Guldhedsgatan 5A
413 20 Göteborg
018-17 90 00

Slaggatan 13
791 71 Falun
023-255 05

Varvsgatan 41
972 32 Luleå
0920-23 79 00
mineinspect@bergsstaten.se

Kiliansgatan 10
223 50 Lund
018-17 90 00

Skolgatan 11
930 70 Malå
0953-346 00
minko@sgu.se

Blekholmstorget 30, uppgång F
111 64 Stockholm
018-17 90 00